

MAN EN PA EN WANPORON MATÄUJ.

1 PUK en di kan, me Iejuj Krijtuj, me japwilim en Dawid, me japwilim en Apraam, tapi jan ia.

2 Apraam me wiadar Ijaak, a Ijaak me wiadar Iakop, a Iakop me wiadar Iuda o ri a ol akan;

3 A Iuda me wiadar Parej i Jara ren Tamar; a Parej me wiadar Ejrom, a Ejrom me wiadar Aram;

4 A Aram me wiadar Aminadap, a Aminadap me wiadar Naajon, a Naajon me wiadar Jalmon;

5 A Jalmon me wiadar Poaj ren Raap, a Poaj me wiadar Oped ren Rud, a Oped me wiadar Ieje:

6 A Ieje me wiadar nanmarki Dawid, a Dawid me wiadar Jalomo ren li odi en Uriaj;

7 A Jalomo me wiadar Reapeam, a Reapeam me wiadar Apia, a Apia me wiadar Aja;

8 A Aja me wiadar Iojapat, a Iojapat me wiadar Ioram, a Ioram me wiadar Ujja;

9 A Ujja me wiadar Iotam, a lotam me wiadar Aaj, a Aaj me wiadar Ijkia;

10 A Ijkia me wiadar Manaje, a Manaje me wiadar Amon, a Amon me wiadar Iojia;

11 A lojia me wiadar Iekonia o ri a ol akan ni anjaun arail jalilan Papilon.

12 Murin arail jalidi nan Papilon Iekonia me wiadar Jealtiel, a Jealtiel me wiadar Jerupapel;

13 A Jerupapel me wiadar Apiud, a Apiud me wiadar Eliakim, a Eliakim me wiadar Ajor;

14 A Ajor me wiadar Jadok, a Jadok me wiadar Akim, a Akim me wiadar Eliud;

15 A Eliud me wiadar Eliajer, a Eliajer me wiadar Matan, a Matan me wiadar Iakop;

16 A Iakop me wiadar Iojep, me likondeki Maria, me kaipwiedi Iejuj, me maraneki Krijtuj.

17 Di karoj jan ren Apraam lei Dawid me eijok-paieu; a jan Dawid lei arail jalidi nan Papilon di eijokpaieu; a jan arail jalidi nan Papilon lei Krijtuj di eijokpaieu.

18 Nan iet duen Krijtuj a kotin ipwidier: Ni anjau me in a Maria kijin nin on Iojep, a diarokadar, me a lijeanequier Nen jaraui mon ara tu pena.

19 A a warok Iojep ol pun amen, ap jota men kanamenokala i, ap kupukupura, en rir muei jan i.

20 A ni a kotin madamadaue duen mepukat, kilan, tounlan en Kaun o pwara don i ni a aliman masani: lojep nain Dawin I koe, der majak, en ale om wurok Maria, pwe Nen jaraui me a liean kidar.

21 A pan kaipwiedi jeri ol amen, mo koe pan ki on mar a lejuj, pwe a pan dorela japwilim a aramaj akan jan nin dip arail.

22 Mepukat karoj wiauier, pwen pwaida me lokido jan Kaun ren jaukop o, me majani:

23 Kilan jeripein makelekel o pan lijeanda, ap kaipwiedi jeri ol amen, irail ari pan ki on mar aImmanuel; iet wewe: Kot me kotin ioian kitail.

24 lojep lao pirida jan a jaimok, ap kapwaiadar, me tounlan on Kaun o kotin kakalik on i o apap-wali a likond.

25 A ap jota pweidi re a, lao a kaipwiedier jap-wilim a mejeni ol, ap kotiki on mar a lejuj.

2

¹ A IEJUJ lao ipwidier Petleem nan ludia ni muein nanmarki Erodej, kilan ol lolekon kei ap pwarado jan ni maj en Ian ko don Ierujalem, kalelapok:

² la Nanmarki en Juj akan, me apton ipwidier, kotikot ia? Pwe je kilaner a uju ni jap en maj en lan ap pwarado, pwen poni i.

³ A namarki Erodej lao ronadar mepukat, ap landar o toun Ierujalem karoj,

⁴ Ap kupokon pena jamero lapalap karoj o jounkawewe en aramaj akan kainoma re'rail, wasa Krijtuj pan ipwidi ia.

⁵ Petleem en Iudaa; pwe iduen a intinidi ren jaukop o:

⁶ A koe Petleem, jap en Iuda, kaidin me tikitik nan pun en jaupeidi en Iuda kan; pwe Kaun amen pan tapi jan uk, me pan kaunda nai aramaj en Ijrael akan.

⁷ Erodej ap kawai pena ol lolekon kan, kalelapok mau re 'rail anjau o, me uju o pwarado.

⁸ I ari porone ir alan Petleem majani: Komail kowei raparapaki mau jeri o; a komail lao diaradar, en kaireki don ia, pwe I en pil kola poni i.

⁹ Irail lao roner nanmarki o ap koieila. A kilan uju o, me irail kilaner nan jap en maj en lan, ti on mo 'rail, a lao udi on waja o, me jeri pwelel kotikot ia.

¹⁰ Irail lao kilaner uju o, re ap peren kida kaualapia.

¹¹ Irail lao pedelon on nan im o, re ap majanier jeri pwelel o in a Maria, re ap kaipokedi o poni i,

o kapwaredar arail kapwa kan, ap maironki on i kold, o men pomau, o mire.

¹² Kot ap kotin panoki on irail ni arail auramen, en der purelan Erodej, re ap weidwei ni apot al purelan jap arail.

¹³ Irail lao jamalar, kilan tounlan en Kaun amen ap pwara don ren lojep ni a aliman majani: Paurida, ale jeri pwelel en o in a tanwei lan Akipten o kaukaujon waja o, I lao kaire kin uk, pwe Erodej pan rapaki jeri pwelel o pwen kamatala.

¹⁴ I ari kipada, aleer jeri pwelel o in a ni pon, kotilan Akipten;

¹⁵ O kaukaujon ia, lao en Erodej a mata, pwen pwaida, me lokido jan Kaun o, ren jaukop o me majani: Jan nan Akipten me I ekeredo nai ol o. i

¹⁶ Erodej lao manier, me a jarokidier ol lolekon kan, ap onion kidar kaualap o poronelan, kamela jeri ol karoj, me mi Petleem o nan jap jalor karoj, me jaunpar riau o tikitik jan, duen anjau me a kalelapok mau ren me lolekon kan.

¹⁷ I dokan a pwaidar me lokido ren jaukop Ieremia me majani:

¹⁸ Nil eu wiauier nan Rama, janejan o maiei laud; Rael janejanki na jeri kan, a kan injene-maula, pwe irail joer mia.

¹⁹ A Erodej lao matalar, kilan tounlan en Kaun amen ap pwara don ren Iojep nan Akipten ni a aliman,

²⁰ Majani: Paurida ale jeri pwelel en o in a, ko won nan jap en Ijrael, pwe irail melar, me rapaki, pwen kamela jeri pwelel o.

²¹ I ari kipadar, ale jeri pwelel o in a, pure don jap en Ijrael.

²² A lao mani, me Arkelauj kaunda Iudaa wil-iandi jam a Erodej, ap lan kotilan waja o. Kot ap kotin panoki on i ni a aliman, ap kotilan jap enKalililia kai.

²³ O kotido kotikot nan kanim eu me adaneki Najarét, pwen pwaida, me lokido ren jaukop akan: A pan maraneki men Najarét.

3

¹ A ni ran pukat Ioanej jaun papтайj pwarado, padapadahk nan jap en Iudaa,

² Majani: Komail kalula, pwe wein nanlan korrendor.

³ Pwe iei i, me jaukop Iejaia katitiki, majani: Nil en jaunkair amen nan jap tan: Komail kaonopada al en Kaun o, kainenela al a!

⁴ A i Ioanej me a likau wun en kamel o a pipapireki kil in man, a jak a manjiekk o oni en nan wel.

⁵ Toun lerujalem, o toun Iudaa, o toun jap akan liman Iordan ap koieila re a;

⁶ O irail papтайjela re a nan Iordan, ni ar weokada dip arail akan.

⁷ A lao majanier Parijar o Jadu jar me toto kodon a papтайj, ap majani on irail: Dakot wan oter komail! Ij me padaki on komailer, en piti jan ni kamekam me kokodo?

⁸ Ari, komail kapwareda wan kalula mau!

⁹ A komail depa lamelame, me komail pan indan pein komail: Nan Apraam jam atail. Pwe i indai on komail, me Kot kotin kak on wiaki on Apraam na jeri kai takai pukat.

¹⁰ Jile o mier ni tapin tuka kan; a tuka karoj me jo wa mau, pan paledi o lokidokila nani iai.

¹¹ Melel, i paptaij kin komail pil on kalula, a me kotido muri, nan me laude jan ia, nai jowar on, en wa japwilim a jut; i me pan paptaij kin komail Nen jaraui o kijiniae.

¹² Japwilim a tanir mi ni lim a; a pan kotin koko melel japwilim a pera, ap nekid pena japwilim a wan korn nan im en nak, a dip akan a pan kotin karon kila kijiniae joutuk.

¹³ Iejuj ap kotido jan Kalilaa, kota don Iordan ren Ioanej, pwen paptaijela re a.

¹⁴ A Ioanej kotin kan, ap fotoan on: Mak eta i en paptaijela re ir, a iaduen ir me kotido re i?

¹⁵ A Iejuj kotin jaben majani on i: Wiada maj, pwe me kon on kita, kapwuiada pun kan karoj; a ah duki on i.

¹⁶ Iejuj Iao paptaijelar, ap kotin madanada jan nan pil o. A kilan, nanlan ap ritidan i, I ari kotin majani Nen en Kot kotidido ni mom en mwuroi men a kaipokedi po a.

¹⁷ O kilan, nil eu jan nanlan majani: Iet nai nl kompok, me I kin polaule kida!

4

¹ Iejuj ap kotin kakaluadala ren Nen nan jap tan, pwen jonejon ren tewil.

² A lao kotin kaijejolar ran panaul o pon panaul ap men jak.

³ Men kajonejon ap pwara don I indada: Ma komui Japwilim en Kot, en majani, takai pukat en wiala prot.

⁴ A kotin jaben majani: A intinidier: Kaidin prot eta, me aramaj kin memaureki, pwe majan akan karoj, me kin pwili jan nin jilan in Kot.

⁵ Tewil ap kalualan i nan kanim jaraui o kauada i pon konkon en kaudok,

⁶ Indan i: Ma komui Japwilim en Kot, kajedi pein komui, pwe a intinidier: A pan kajilaki japwilim a tounlan kan komui, o irail pan wa komui ni lim ar akan, pwe aluwilu omui ede dipikelekel ni takai eu.

⁷ Iejuj kotin majani on i: A pil intinidier: Koe der kajonejon Kot om Kaun.

⁸ Tewil ap pil kaluadalan i pon nana ileile kaualapia eu o kajale on i wein jappa karoj o a linan,

⁹ Indan i: Mepukat karoj i pan ki on komui, ma komui men poridi o poni on ia.

¹⁰ Iejuj ap kotin majani on i: Ko jan ia Jatan, pwe a intinidier: Koe en poni on Kot om Kaun, i eta koe en papa.

¹¹ Tewil ap muei jan i, a kilan, tounlan kan ap pwarado papa on i.

¹² A lao manier, me Ioanej jalidier, ap kotilan Kalilaa,

¹³ O a kotin muei jan Najaret, kotido kaukaujonla Kapernaum, me mi ni kailan jed impan jap Jepulon o Naptalim;

¹⁴ Pwen pwaida, me lokido ren jaukop Iejaia me majani:

¹⁵ Jap Jepulon o jap Naptalim, me jal on jed, palilan Iordan, o Kalilaa en men liki kan,

¹⁶ Aramaj akan, me momod nan rotorot, kilaner marain lapalap eu, o irail me momod nan jap en mot en mela, marain eu dakar irail adar.

¹⁷ I dokan Iejuj kotin tapiadar padapadak o mamajani: Kalula, pwe wein nanlan korendor.

18 A lao kotikot jili pon oror en lein Kalilaa, ap majanier pirien eu, Jimon, me adaneki Petruj, o ri a Andreaj, me kadukaduedi ara uk nan jed, pwe ira me jaujed.

19 A ap kotin majani on ira: Idauen ia do, I pan wia kin koma jaujed en aramaj!

20 Ira madan muei jan uk akan o idauenla i.

21 A ni a kotila jan waja o, ap pil majani eu pirien, Iakopuj, nain Jepedauj o ri a Ioanej, me mi nin jop ren jam ara Jepedauj, wonewone ara uk akan. I ari kotin molipe ira do.

22 Ira madan muei jan jop o jam ara ap idauenla i.

23 Iejuj ari kotin kakan jili nan Kalilaa kaukawewe nan arail jinakoke kan o padapadak ronamau en wei, o kotin kakelada jon en jomau o luet akan karoj nan pun en aramaj akan.

24 I ari indant jili nan Jirien pon. O irail wa don i me jomau kan karoj, me aneki jon en jomau o wairok kai, o me tewil ti poa kan, o me pwepwe kan, o me rerer akan, i ari kotin kakela ir ada.

25 Pokon kalaimun me idauenla i jan Kalilaa o Dekapolij, o Ierujalem, o Iudaa, o jan palilan Iordan.

5

1 A LAO majani pokon o, ap kotida pon dol eu; a lao kaipokedi, japwilim a tounpadak kan ap kai don i.

2 I ari kotin dauaja pajan jilan i kawewe on irail majani:

3 Meid pai, me jamama ni nen ir, pwe nairail wein nanlan.

4 Meid pai, me mauk, pwe re pan kamaitala.

⁵ Meid pai, me opampap, pwe re pan jojoki jappa.

⁶ Meid pai, me kin men mana o men nim me pun, pwe re pan medila.

⁷ Meid pai, me kadek, pwe re pan diar kadek.

⁸ Meid pai, me nan monion arail makelekel, pwe re pan ariri Kot.

⁹ Meid pai, me kin tom pena, pwe re pan adaneki jeri en Kot.

¹⁰ Meid pai, me kamekameki pun, pwe nairail wein nanlan.

¹¹ Komail meid pai, ma irail lalaue o paki komail o palian komail ni arail lokaia jued o likam pweki nai.

¹² Komail injenemau o perenda kaualap; pweki katine pamail me lapalap nanlan. Pwe iduen irail paki jaukop oko, me mo 'mail.

¹³ Jol pan jappa komail. A ma jol jara jan, da me a pan joleki? Nan a pan me mal kot, men lokidokila, o aramaj en tiak pajan.

¹⁴ Marain pan jappa komail, Kanim eu, me mi pon dol eu, iota kak rirla.

¹⁵ Aramaj pil iota kin ijikeda lamp eu, ap ki on pan kajak, pwe pon deu a, o a kin kamraini toun im karoj.

¹⁶ Iduen omail marain en janjal mon aramaj, pwe irail en udial omail wiawia man kan, ap kapikapina Jam omail, me kotiluit nanlan.

¹⁷ Eder kikion me I kodon, tiakedi kapun de jaukop akan. I iota kodon tiakedi, a pwen kapwa-iada.

¹⁸ Pwe melel, I indai on komail, lao lan o jappa pan poula, iota eu de kijin muai en kapun eu

pan lokidokila, lao karoj pan pwaida.

¹⁹ Ari, meamen me tiakedi eu kijin kujoned tikitik pukat, ap pil padaki on aramaj, ren tiakedi, nan a pan tikitik nan wein nanlan. A meamen, me oke o padaki on aramaj, ren oke, i me pan lapalap nan wein nanlan,

²⁰ Pwe I indai on komail, ma omail pun jo man jan pun en jaunkawewe o Parijar, akan, komail jota pan kak pedelon on nan wein nanlan.

²¹ Komail ronadar, mo a loki, on men kaua: Koe der kamela aramaj I A me pan kamela aramaj, pan panalan kadeik o.

²² A I indai on komail, meamen makarada mal pan ri a ol, pan panalan kadeik. A me pan indan ria ol: Raka, pan panalan kapun. A me pan inda: Koe me pweipwei, pan lokidokila nan le en pweleko.

²³ Ari, ma koe wa don pei jaraui om mairon, ap tamanda waja o, me ri om ol injenjued pa om.

²⁴ Pwilikidi maj om mairon impan pei jaraui, ap kola kadeke ri om ol, ap kodo kapwaiada om mairon.

²⁵ Madan materoki on me paliaan uk ni om ian i pon al o, pwe me palian on uk ender pnalan oni uk ren jaunkapun, a jaunkapun uk ren papa o, o koe pan lokidokila nan imaten.

²⁶ Melel I indai on uk, koe jota pan ko jan waja o, koe lao kapunala lua karoj.

²⁷ Komail ronadar, me a lokido: Koe der kamal!

²⁸ A I indai on komail, meamen ninar li amen, pwen norok, nan a kamal on i nan monion i.

²⁹ O ma pali maun en maj om kamakar uk, waikada jan o kaje jan uk, pwe a mau on uk, kijan

war om en ola, jan war om pon en lokidokila nan pweleko.

³⁰ O ma pali maun en pa om kamakar uk, waika jan o kaje jan uk, pwe a mau on uk, kijan war om en ola, jan war om pon en lokidokila nan pweleko.

³¹ A pil lokido: Meamen me pan kajela a paud, i en ki on i Kjin likau en kamueit.

³² A I indai on komail, meamen me pan kajela a paud, me jo nenek nan a kin kamal eki i; a meamen, me paudeki me lokido kilar, nan i me kamal.

³³ Komail pil ronadar, me a loki on men kaua: Koe der kaula likam; a koe kapwaiada om kaula on Kaun o!

³⁴ I indai on komail, der man kaula! Der kaukila nanlan, pwe mol en Kot;

³⁵ Pil der jappa, pwe utipa; pil der Ierujalem, pweki kanim en Nanmarki lapalap.

³⁶ Koe pil der kaukila mon om, pwe koe iota kak on wiada pit en mona eu, en puetepuet de tontol.

³⁷ Omail kajokajoi pena en: Ei ei; jo, jo; pwe me dauli mepukat, kin tapi jan ni me jueed.

³⁸ Komail ronadar, me a lo kido: Por en maj en depukki por en maj; o ni pot en depukki ni pot.

³⁹ A I indai on komail, komail der palian me jueed. A meamen pikir uk ni pali maun en likin jap om, pil ki on i pali teio.

⁴⁰ O meamen, me men wa uk ala ni kapun, pwen adia jan om jakit, en pil ki on i om likau pup.

⁴¹ O ma meamen nidinid kin uk, en ian i mail eu, koe en ian mail riau.

⁴² Kijakijai on me kin nidinid re om, o koe der jaupei jaw me poekipoeki re om!

43 Komail ronadar, me a lokidor: Koe en pok on men imp om ap kailonki om imwintiti!

44 A I indai on komail, pok on omail imwintiti kan. o kapakap kin irail me paki komail:

45 Pwe komail en japwilim en Jam omail, me kotikot nanlan. Pwe a kin kapwareda japwilim a katipin pon me jued o me mau kan, o kotin kamoredi katau pon me pun o me japon kan.

46 Pwe ma komail pok on, me kin pok on komail, da me pan katin pa 'mail? Jaunopwei jota kin wia due met?

47 O ma komail ranamau ri omail akan, da me komail jikiki jan me tei kan? Men liki kan jota kin wia due met?

48 Komail ari en unjokela dueta Jam omail, me kotikot nanlan, a unjok.

6

1 KOMAIL kalaka, pwe komail der kijakij janjal mon aramaj, pwe ren udial; pwe ede jota pwain omail ren Jam omail, me kotikot nanlan.

2 Ari, koe lao kijakij, ede peuk jaui mo om, duen me malaun akan kin wia nan jinakoke kan o nani al akan, pwe ren indand ren aramaj. Melel I indai on komail, re aleer arail pwain.

3 A koe lao kijakij, der kajale on pali main om, me pali maun om kin wiada.

4 Pwe om kijakij enrir; a Jam om, me kin majani waja rir, pan kotin katini uk.

5 Koe lao wia kapakap, koe der raj on me malaun akan, pwe re men kapakap nan jinakoke kan, o nani al akan, pwe ren janjal mon aramaj. Melel I indai on komail, re aleer arail pwain.

⁶ A koe lao wia kapakap, ko on nan om pera, a koe lao ritinidier wanim o, ap kapakap on Jam om, me kotikot waja rir, a Jam om, me kin majani waja rir, pan kotin katini uk.

⁷ Komail lao kapakap, komail depa purepur on lokaia mal, duen men liki kan, pwe re kiki on, me re pan pwai kida ar lokaia toto.

⁸ Komail ari ender dueta irail, pwe Jam omail kotin mani meakan, me mau on komail, mon omail poeki re a.

⁹ A iet duen omail pan win kapakap: Jam at, me kotikot nanlan. Mar omui en jaraui

¹⁰ Wei omui en pwaida. Kupur omui en wiaui jappa dueta nanlan.

¹¹ Kotikido ran wet at tunol kaukaule.

¹² Lapwa jan kit dip at, dueta kit me kin lapwada koroj, me wia dipi on kit.

¹³ Eder kaluan kit ren me katikatiamau kan, a nekid kit jan ni me jueed akan,

¹⁴ Pwe ma komail pan makeki on aramaj dip ar akan, Jam omail nanlan pan pil makeki on komail.

¹⁵ A ma komail jota pan makeki on aramaj dip ar akan, nan Jam omail jota pil pan makeki on komail dip omail akan.

¹⁶ Komail lao kaijejol, eder maj en jan duen me malaun akan, pwe re kin kawukila maj arail, pwe aramas en likan arail kaijejol. Melel I indai on komail, re aleer arial pwain.

¹⁷ a koe lao kaijejol, ujor inon om o opinok.

¹⁸ Pwe koe dor kajale on aramaj om kaijejol, a on Jam om, mi kotikot waja rir, a Jam om, me kin majani nan waja rir, pan kotin katini uk.

¹⁹ Komail der ki pena omail pai kan nin jappa,

waja man en mot o mir pan kawela ia, o men pirap kin weirada o pirapala.

²⁰ A komail ki pena omail pai kan nanlan, waja man en mot de mir jota pan kawela, o men pirap jota kin weirada de pirapala.

²¹ Pwe waja om pai mia ia, iei waja monion om kin pil mia ia.

²² Por en maj iei marain en pali war. Ari, ma maj om makelekel, war om karoj pan dir en marain;

²³ A ma maj om me jue, war om karoj pan dir en rotorot. A ma marain, me mi lol om, pan rotorot, daduen wan rotorot!

²⁴ Jota amen me pan kak papa jaumaj riamen, pwe a pan kailonki amen, ap pok on me teio, de a pan kajampwaleki amen, ap mamaleki me teio. Komail jota pan kak papa Kot o mamon.

²⁵ I me I indaiki on komail: Eder nononki on maur omail, me komail pan kan o me komail pan nim, pil jota on war omail, me komail pan likau kida. Pwe maur jo kajampwal jan kijin mana, o pali war jan likau?

²⁶ Kalelapok on manpir pan Ian; re jote, kin kamoredi, re join kin dolun, re jota kin nak pena; ari jo, Jam omail nanlan kotin kamakamana irail; a ia duen, komail jo kajampwal jan irail?

²⁷ A ij nan pun omail, ni a nonki, me pan kak uje pajan pein i ki tipon en pa eu?

²⁸ O menda komail nonki likau? Kalelapok on kiop akan, me mi nan jap, duen ar kakairida. Re jota kin dodok o jota monkol pena.

²⁹ A I indai on komail: Nan Jalomo ni a linan karoj jota a likau dueta apot irail.

³⁰ Ari, ma iduen Kot kotin kapwataki dip, me mi

nan jap, me kin mi ran wet, a lakap pan lokidokila
nan kijiniai, dadue a jota pan kotin kalikauwi
komail da, me pojona tikitik?

³¹ I me komail der nononki indinda: Da me je
pan kan? De da me je pan nim? De da me je pan
likau kida?

³² Pwe mepukat men liki kan kin raparapaki;
pwe Jam omail nanlan kotin mani, me mepukat
karoj mau on komail.

³³ Rapaki maj wein Kot o a pun, a mepukat karoj
pan poujelan komail.

³⁴ Eder nonki on lakap; pwe lakap pan nonki on
pein i; a itar on ran eu pein a jueed.

7

¹ DER kadeikada, pwe komail der pakadeikada.

² Pwe duen kadeik, me komail kadeikekida ara-
maj, iduen komail pan pakadeikada, o duen men
jon, me komail kin jonki, iduen a pil pan jon on
komail,

³ A menda koe kilikilan diper ni maj en ri om ol,
a jota kan ataut o ni maj om?

⁴ De iaduen koe pan indan ri om ol: Aui maj, i
pan ki jan diper ni maj om. A kilan, ataut apot mi
ni pein maj om?

⁵ Malaun amen koe, ki jan maj ataut ni maj om,
koe ap pan kak kilan, duen om pan kak ki jan diper
ni maj en ri om ol,

⁶ Komail der ki on kidi me jaraui kot! O omail
pai kan der kajedi on mon pwik kan, pwe ren de
tiak pajan, ap jaupeido nalij komail pajan.

⁷ Poeki, a komail pan tunole; rapaki, a komail
pan diarada; letelet, a a pan ritida mo omail.

⁸ Pwe karoj, me poekipoeki, kin tunole; o me kin raparapaki, kin diarada; o me kin letelet, nan a pan ritida mo a.

⁹ De ij aramaj nan pun omail, ma na putak pan poeki kijin prot, pan ki on i takai eu?

¹⁰ De ma a poeki mam amen, pan ki on i jerpent amen?

¹¹ Ari, ma komail me jon jueed, ap aja, ki on noumail jeri kan kijakij mau, melel kaualap Jam omail, me kotikot nanlan, pan kotiki on, me poeki re a me mau kan.

¹² Ari meakaroj, me komail men, aramaj en wiai on komail, i me komail en wiai on irail, pwe iei kapun o jaukop akan,

¹³ Pedelon on nan wanim tatik! Pwe wanim me walek o al me talap, me kodilan mela, o irail me toto, me kin pedelon on Waja O.

¹⁴ A wanim me watikitik, o al me tatik, me ko on maur o irail me malaulau, me kin diarada.

¹⁵ Komail kalaka jaukop likam akan, me kin pwara don komail ni likau en jip, a lole irail jon en kidi komad.

¹⁶ Komail pan aja kin irail ni arail wa. Pwe da, aramaj pan kak dolun jan wain ni karer, de pik jan ni tuka kamadak?

¹⁷ Nan iduen tuka mau karoj kin wa mau, a tuka jueed kin wa jueed.

¹⁸ Tuka mau jota kak wa jueed, o tuka jueed jota kak wa mau.

¹⁹ Ari tuka karoj, me jo wa mau pan paledi o lokidokila nuni ini.

²⁰ Ari, komail pan aja kin irail ni arail wa.

²¹ Kaidin karoj, me kin kajokajoi on ia: Main, Main, pan pedelon on nan wein nanlan, a me kin

wiawia kupur en Jam ai, me kotikot nanlan.

²² Me toto pan kajoi on ia ni ran o: Main, Main, kit, jo koko padar ni mar omiu. o ni mar omui kaujaki tewil akan, o ni mar omui wia. kidar manaman toto?

²³ I ap pan indai on irail: I jota mail aja komail. kowei jan ia, komail me kin wiada me jued.

²⁴ A meumen ronada ai padak pukut ap peiki on, I pan karajai on i ol lolokon amen, me kauada im a pon paip,

²⁵ Katau lau moredi, o lakape pwilipwiledo, o an me iripokidon im o, a jota ronki pajan, pweki a kakauda im a pon paip.

²⁶ O meamen ronaada ai padak pukat, ap jota kapwaiada, nan a pan rajon ol pweipwei men, me kauada im a pon pik en oror.

²⁷ Katau lao moredi o lapake pwilipwilido, o an ma irepoki don im o, a ronki pajan; o a ronklaud melel,

²⁸ Kadekadeo Iejuj lao kaimwijokela majan pukat, pokon o ap puriamuiki kaualap japwilim a padak o.

²⁹ Pwe a kotin kawewe on irail ni manaman, a jota dueta arail jaunkawewe kan.

8

¹ A LAO kotido jan nin dol o, pokon kalaimun idauendo i.

² A kilan, ol tuketuk amen ap kodo poni i indada: Main, ma re kotin kupura, re pan kak on kamakele ia da.

³ I ari kotin kapawai lim a, jair i, majani: I men, koe en makelekel; ari, a tuketuk ap madan modi jan.

⁴ Iejuj ap kotin majani on i: Kalaka, koe de kaireki amen; a kola kajale on jamero pein uk, o kida mairon eu, me Mojej majani, pwen kadeke on irail.

⁵ A lao kotilon on nan Kapernaum, jenturion amen apedon i poeki re a.

⁶ Indada: Main, ai ladu wonon nan deu a jomau kokon madak ap wairok kaualap.

⁷ Iejuj ap kotin majani on i: I pan kola kake-lailada i.

⁸ Jenturion jaben potoan on: Main, i jowar ren kotilon on nan im ai; a ren majani eta, ai ladu up pan kelailada,

⁹ Pwe aramaj amen nai, me mi pan mana en kaun akan, ap kaunda jaunpei kai. A ma i pan indan amen: Kowei, a pan kola, o on amen: Kodo, a pan kodo, o on ai ladu: Wiada met, a pan wiada.

¹⁰ Iejuj lao mani mepukat, ap kotin puriamuiki, majani on irail me idauendo: Melel I indai on komail, jon en pojond wet I jo diaradar, jota nan Ijrael.

¹¹ A I indai on komail, me toto pan kodo jan maj en lan, o kapin lan, ian Apraam, o Ijaak, o Iakop ni tepel nan wein nanlan.

¹² A me pweledan wei pan lokidokila nan rotorot liki, iei wajan maiei o teterok.

¹³ Iejuj ap kotin majani on Jenturion o: U kowei, a pan wiaui on uk duen om pojond. A ladu o ap kelailadar ni auer ota.

¹⁴ Iejuj lao kotilon on nan im en Petruj, ap ma-

jani, me jaulap a wonon jomau karakar.

¹⁵ I ari kotin jair pa a, a karakar ap ko jan. I ari pauridar papa i.

¹⁶ A lao jautik penaer re wa don i me toto, me tewil oko ti poa. I ari kotin kaujeki jan nen akan a majan o kakelada me jomau kan karoj.

¹⁷ Pwen pwaida, me lokido ren jaukop Iejaia, me majani: A kotin ale on pein i atail luet akan, o wa atail jomau kan.

¹⁸ Iejuj lao kotin majani aramaj toto pokon don i, ap kotin majani, ren kotela palio palilan jed O.

¹⁹ Jaunkawewe men ap pwara do potoan on i: Jaunpadak i pan idedauen ir waja karoj re pan kotila ia.

²⁰ Iejuj kotin majani on i: Pokj akan por arail mia, o manpir en pan law paj arail mia, a Nain aramaj jota wajan kaulawei mon a.

²¹ O amen jan nan pun en japwilim a tounpadak kan potoan on i: Main re kotin mueid on ia en kola maj jarepedi ai papa.

²² A Iejuj kotin majani on i: Idauen ia do! Me melar akan en jarepedi pein ar melar akan.

²³ A lao kotida pon jop o, japwilim a tounpadak kan idauenla i.

²⁴ A kilan, ap onionidar nan jed, iluk kan ari kadupaledi jop o, a i kotin jaimokelar.

²⁵ Japwilim a tounpadak kan ap kai don i, kau-pada i, potoan on: Main, re kotin dore kit ala, kit pan mela!

²⁶ A ap kotin majani on irail: Komail me pojontikitik, da me komail majak ki? I ari kotin kipadar majani on an o jed, ap molelar kaualap.

27 Aramaj akan puriamuiki indada: Daduen men et, me an o jed kin peiki on?

28 A lao kotin lei on palio nan jap en men Kerka-jin, ol riamen, me tewil oko ti poa, ap tu on i; ira kodado jan nan joujou kai, me makar kaualap, o jota me kak weid waja o.

29 A kilan, ira weriwer indada: Iejuj Japwilim en Kot, da me kit en wia re omui? Kom kotido kame kit mon anjau o leler?

30 A pwin pwik kalaimun mi kaila wei mana-mana jili.

31 Tewil oko ap poeki re a indada: Ma kom pan kauje kit ala, ap mueid on kit, en tilon nan pwin pwik o.

32 I ari kotin majani on irail: U ko on! Irail keredi jan, rap tilon nan pwin pwik o. A kilan, pwin pwik o tandaui, tanedi on waja ukedi nan jed, irail ari mopedlar nan pil o.

33 Jilepa kan ap tandaui tanlon on kanim o kakaireki meakaroj, duen me wiaui on me tewil ti poa ko.

34 A kilan, toun kanim koiei jan pokon don Iejuj. Irail lao kilaner i, rap poeki, a en kotila jan jap arail.

9

1 I ARI kotida pon jop o, kotela pur on japwilim a kanim.

2 A kilan, re wa don i me jomau kokon madak, me wonon pon pet. Iejuj lao kotin majani ar pojona, ap majani on me jomau kokon madak: Nai, kaporopor mau, dip om akan me lapwadar.

³ A kilan, jaunkawewe kai monemoneleoleki: Lap o kin lalaue.

⁴ A Iejuj lao mani arail lamelam, ap kotin, majani: Menda komail lamelam jueud nan monion omair?

⁵ Pwe ia me monai ren inda: Dip om akan lapwadar! De inda: Uda aluwei?

⁶ A pwe komail en aja, me Nain aramaj me manaman on lapwada dip nin jappa iei me a kotin majanieki on me jomau kokon madak: Uda, ale ki om ko on deu om!

⁷ I ari udar, koieilar deu a.

⁸ Pokon lao kilaner mepukat, rap malamalauak kila kapina Kot, me kotiki on aramaj manaman due met.

⁹ Iejuj lao kotiwei jan waja o, ap majani aramaj amen, me ad a Matauj, me momod nan deun nopwei, ap kotin majani on i: Idauen ia do! I ari uda idauenla i.

¹⁰ Kadekadeo a lao kaipokedi konot nan im o, kilan jaunopwei o me dipan me toto ian Iejuj o japwilim a tounpadak kan konokonot.

¹¹ Parijar akan lao kilaner met, ap indan japwilim a tounpadak kan: Da me omair Jaunpadak ianki jaunopwei o me dipan akan konokonot?

¹² Iejuj lao mani mepukat, ap kotin majani: Me kelail akan jota mau on jaunwini, pwe me jomau eta.

¹³ A komail kola, padakki wewen kajoi pot et: I kin polauleki kadek a kaidin mairon ijij. I kodon eker don kalula me dipan akan, a kaidin me pun kan.

¹⁴ En Ioanej a tounpadak kan ap pwara don re a fotoan on: Da me kit o Parijar akan kin kaijejol

pan pak toto, a japwilim omui tounpadak kan jota kin kaijejol?

¹⁵ Iejuj ap kotin majani on irail: Da, toun kamadip en kapapaud pan kak kamauk ni anjau ol kamot mi re 'rail? A kadekadeo eu ran ol kamod pan peukawei jan irail, re ap pan kaijejol.

¹⁶ Jota amen me kin deipinaki likau kap likau marin, pwe me depin a pan teirok jan likau o, a por o pan laudela. ioa.

¹⁷ Pil jota amen me kin kodie on wain kap nan ed marin, a ma ei ed akan pan ola, a wain pan wudokela, o ed akan pan ola. A re kin kodie on wain kap nan ed kap, ira karoj ap nekinek man

¹⁸ Ni a kotin majani on irail mepukat, kilan jaupeidi amen ap pedelon, poridi on i potoan on: Nai jeripein apton melar, a ren kotido, pwil po a lim ar, a ap pan maureda.

¹⁹ Iejuj ari kotida idauenla i, o japwilim a tounpadak kan pil ian.

²⁰ A kilan, li amen, me nta pwilipwil par naulriau, a kai on pon palikia o jair imwin japwilim a likau.

²¹ Pwe a lamelame: Ma i doke japwilim a likau, i pan kelailada.

²² A Iejuj kotin jaupeila; a lao majani i, ap kotin majani: Jeripein kaporopor mau, om pojona me kakelail uk ada. A lio kelailadar ni auer ota.

²³ A Iejuj lao kotilon on nan im en jaupeidi o, ap majani jaunkajan o moromoron en aramaj akan,

²⁴ Ap kotin majani: Kowei san, pwe jeripein en jota melar, pwe a mamair. Irail ap kaurureki

²⁵ Aramaj akan lao kokok jan, i ap kotilon on, ale pa a, jeripein ap paurida.

26 Mepukat ap lolok jili nan jap karoj.

27 Iejuj lao kotila jan waja o, ol majkun riamen idauenla i, weriwer indada: Kupura kit, Komui japwilim en Dawid!

28 A Iau kotilon on nan im o, me majkun ko ap ko don i. Iejuj ari majani ira: Koma kamelele me I kak on wiada met? Ira patoan on: Ei Main.

29 I ap kotin jair maj ara majani: Duen oma pojон a pan wiaui on koma.

30 Maj ara ari pad pajan. Iejuj ap kotin kalik ira di majani: Kalaka, pwe meamen de aja?

31 A ira koieilar katiti jili ni jap karoj.

32 Ira lao koieilar, kilan, irail ap wa don i aramaj amen, me loton o tewil ti poa.

33 Tewil lao pakauja jan, me loton o ap lokaia; pokon o ap malamalauak kila indada: Nan dueta met a jaikenta wiauier nan Ijrael.

34 A Parijar indada: Nan jaumaj en tewil akan me a kaujaki jan tewil akan.

35 Iejuj ap kotin kakan jili nan kanim laud o me tikitik kan kawewe nan ar jinakoke kan o padapadaki ronamau en wei, o kotin kakelada jon en jomau o luet akan karoj.

36 A lao majani pokon o, ap kotin kupuro kin irail, pwe irail joanianalar o dupokalar dueta jip akan, me jota jile parail.

37 I ap kotin majani on japwilim a tounpadak kan: Nan melel rak me kalaimun, a men dodok me malaulau.

38 Komail ari poeki ren Kaun en rak, en kadarala toun dodok kan nan a rak.

10

¹ A LAO kotin molipe penaer japwilim a tounpadak ekriamen ap kotiki on irail manaman, en poedi nen jaut akan, pwen kauj ir wei o kamauiala jon en jomau o luet karoj.

² A iet mar en wanporon ekriamen: Men maj Jimon, me maraneki Petruj, o ri a Andreaj, o lakopuj nain Jepedauj, o ri a loanej;

³ Pilipuj o Partolomauj, Tomaj o Matauj jaunop-wei men, Iakopuj nain Alpauj, Lepauj, me pil adaneki Tadauj;

⁴ Jimon men Kana o Iudaj Ijkariot men panala i.

⁵ Ekriamen pukat, me Iejuj kotin poronela, kotiki on irail kujoned eu majani: Komail der weweid nani al en men liki kan o der pedelon on nan kanim en Jamaria.

⁶ A kola ren jip akan en jaun Ijrael, me jalonalar

⁷ A in omail kokola komail padapadak indada: Wein nan lan korendor.

⁸ Kakeada me jomau kan, o kamauroda, me melar akan, kamakelekeleda, me tuketuk kan, o kauje wei tewil akan; a duen komail aleer ni tiak en kijakij, iduen komail pan kijakij weita.

⁹ Komail der wewa kold, de jilper, de mata nan omail ed akan.

¹⁰ Pil der ed en jailok, de jakit riau, de jut, de jokon, pwe toundodok me war on kan a kijin mana.

¹¹ A ma komail pan pedelon on nan kanim laud de tikitik eu, raparapaki, ma meamen mi lole, me war on; ari, komail pan mondi re a, lao komail pan ko wei jan.

12 A ma komail pan pedelon on nan im o, komail pan ranamau on tou a kan.

13 O ma re war on, omail popol pan ko on irail; a ma re jowar, omail popol pan pure don komail.

14 A waja kij meamen jota pan kajamo komail, de jota men ron omail padak, komail ari pedoi jan nan im o de kanim, ap jepede jan pwel ni na omail.

15 Melel I indai on komail, nan a pan monai on jap en Jodom o Komora ni ran en kadeik o jan kanim o.

16 Kilan I kadar komail la duete jip akan nan pun en kidi en wel: komail ari lolekon dueta jerpent, a tiak mau dueta muroi.

17 Perki aramaj, pwe re pan panalan komail kapun kan, o re pan kame komail nan ar jinakoke kan.

18 O Komail pan wijike won kaun o nanmarki kai pweki nai, pwen kadede on irail, o on men liki kan.

19 Irail lao panala komail, ede madamadaua duen tiak en omail pan lokaia; pwe a pan ko on komail, ni auer o me komail pan inda.

20 Pwe kaidin komail, me lokaia, a Nen en Jam omail, me pan kalokaia komail.

21 A pirien eu, amen pan panala amen, pwen kamela, a jam na jeri, a jeri ko pan u on ar papa o nono, o jauaja, pwe ira on kamela.

22 O komail pan tantat ren aramaj karoj pweki ad ai; a me pan dadaurata, lei imwi i me pan dorola.

23 A ma re pan kame komail nan eu kanim, komail ari tanala nan eu. Pwe melel I indai on komail, komail jota pan kanikiala kanim en Ijrael karoj, Nain aramaj lao pwarador?

²⁴ Tounpadak jota kin laude jan a jaunpadak, de ladu laude jan a monjap.

²⁵ A itar on tounpadak, en paroki on a jaunpadak o ladu dueta a monjap. Ma re kaadaneki kaun en im o Peeljepup, nan melel kaualap, re pil pan wiai on toun im akan dueta.

²⁶ Komail ari der majak irail, pwe jota me rir kot, me jo pan janjaleda, o me okiok, me jo pan kadiarokad

²⁷ Me I indai on komail nan rotorot, i me komail katiti nan marain; o me pan ko on nan jalon omail, i me komail pan kalok jili pon im akan.

²⁸ Komail der majak irail, me kin kemela pali war, ap jota kak on kamela pali nen. A komail majak melel i, me kak on kajopokela pali war o nen nan pweleko.

²⁹ Jiok riamen jota kin netila ni denar eu? Ari jo, jota amen ira pan pupedi nan pwel, ma jota pwilijan Jam omail.

³⁰ Ari pit en mon? omail karoj me wadawad penaer.

³¹ Komail ari der majak, pwe komail me mau jan jiok toto.

³² Meamen pan ponaja ia mon aramaj, nan i me I pan ponaja ren Jam ai me ketiket, nanlan.

³³ A meamen ponjaja ia mon aramaj nan i me I pil pan ponjaja ren Jam ai, me ketiket nanlan.

³⁴ Eder kiki on, me Ikodon kamuei maula jappa; kaidin muei mau, me I kokido, a kodlaj pot.

³⁵ Pwe I kodon kaliak toror pajan aramaj on jam a, o jeripein on in a, a li o on en a paud a nono.

³⁶ O pein toun im en aramaj amen pan a imwintiti.

³⁷ Me pok on jam de in a lapa jan a pok on ia, nan a jowar ia. O me pok on na putak de jeripein lapa jan a pok on ia, nan a jowar ia.

³⁸ A me jo ale a lopu o idauen ia do, nan a jowar ia.

³⁹ Me pan diar maur, i me pan katia jan, a me kajela maur a pweki nai, i me pan diarada.

⁴⁰ Meamen kajamo komail, kin kajamo ia, a me kin kajamo ia, nan a kin kajamo i, me kadar ia do.

⁴¹ Meamen kajamo jaukop amen ni mar en jaukop, pan ale pwain en jaukop amen. Me kajamo pun amen ni mar en me pun amen pan ale pwain en me pun amen.

⁴² O meamen pan ki on dal en pil lamelamur eu, pwe amen tikitik pukat en nim, ni mar en tounpadak amen, melel I indai on komail, a jota pan katia jan pwain a.

11

¹ KADEKADEO Iejuj lao kaimwijokela a majan on japwilim a tounpadak ekriamen, ap kotila jan waja o, pwen kaukawewe o padapadak nan ar kanim akan.

² A Ioaneij lan roner nan imaten wiawian Krijtuj, ap poronela a tounpadak kai.

³ Kalelapok re a: Ir me pan kotido, de jen auiaui amen?

⁴ Iejuj kotin jaben majani on irail: Komail kowei kaireki Ioanej, me komail ron o kilan:

⁵ Me majkun akan kin kilan waja, o me danidan kan kin alu, o me tuketuk kan kin makeladar, o me jalonepon kan kin ron waja, o me melar akan

kin maureda, o ronamau kin loloki on me jamama kan.

⁶ O meid pai, me jota pan makar kin ia.

⁷ Mepukat lao kokola, Iejuj ap kotin tapiadar mamajani on pokon o duen Ioanej: Da me komail koieila en kilan nan jap tan? Alek pot, me kin duedualokki an?

⁸ De da me komail koieila en kilan? Aramaj amen nan likau muterok? Kilan, me kin likau kida likau muterok, kin mi nan im en nanmarki kan.

⁹ De da me komail koieila en kilan? Jaukop amen? Ei I indai on komail a laude jan jaukop amen.

¹⁰ Pwe iei i, me intinidier: Kilan I kadarala mo 'mui ai men kadar, me pan koko al mo 'mui.

¹¹ Melel I indai on komail, jota me ipwidi jan ren li akan, me laude jan Ioanej jaunpaptaij. Ari jo, me tikitik nan wein nanlan, iei me laude jan i.

¹² A jan ni muein Ioanej jaunpaptaij kokodo lei met wein nanlan kokido eta manaman, ari me manaman akan kin koledi on irail.

¹³ Pwe jaukop karoj o kapun kokopadar lao lei Ioanej.

¹⁴ O ma komail men duki on, nan iei Eliaj, me pan kodo.

¹⁵ Me jalón a mia, men ron, i en ron!

¹⁶ A da me I en karajai on di wet? A raj on jeri kan, me kin momod nan wajan net akan o likelikwir on kij arail,

¹⁷ Indada: Kit kajan on komail, a komail, jota kakalek; kit kauleki on komail kaul en mamauk, a komail jota janejan.

¹⁸ Pwe Ioanej pwarado, ap jota kan o nim, a re kin inda: Nan tewil kin ti poa.

19 Nain aramaj pwarado, manamana o nim, a re kin inda: Kilan, me kaped en mana o kamom jakau, kompoke pan jaunopwei o me dipan akan, aolekon o kin diarok kida na jeri ko.

20 A kotin tapiada kidaueda kanim akan, me a wiai oner manaman to to, aki re iota kalula:

21 Juedi on uk Korajin! Juedi ON uk Petjaida! Pwe ma manaman akan, me wiaui on uk er, wiauier on Tiruj o Jidon, nan melel re pan pitipit kalula nan tuk en likau o nan paj.

22 A I indai on komail, a pan monai on Tiruj o Jidon ni ran en kadeik jan komail.

23 A koe Kapernaum, me paidar lel nanlan, pan pijikindi nun pweleko; pwe ma manaman akan, me wiaui on uk er, wiauier on Jodom, nan a pan mimieta lau lel ran wet.

24 A I indai on komail, a pan monai on jap en Jodom ni ran mi kadeik jan koe.

25 Ni anjau ota Iejuj kotin tapiadar majani: I kapina komui Jam, Kaun pan lan o jappa, me komui okila mepukat jan me lolekon o koiok kan, ap kajale on jeri pwelel akan.

26 Ei Jam ai, pwe iduen me komui kupukupura.

27 Meakaroj muei on ia er jan ren Jam ai, o iota amen, me aja jpwilim a Ol, pwe Jam eta, o iota amen, me aja Jam, pwe jpwilim a Ol eta, o me jpwilim a Ol pan kajale on.

28 Komail karoj, me panadar o toutoular kodo re i i pan kamolielei komail la.

29 Ale on komail ai iok, o padakki jan ia; pwe Nai me opampap o karakarak melel, komail ari pan diarada kamol pan nen omail.

30 Pwe ai iok me manai, o katoutou pai me

marara.

12

¹ I anjau o Iejuj kotila nan mat en korn ni ran en japat, a sapwelim a a tounpadak kan men manadar, rap doluna jan wan korn o Kankan.

² Parijar lau kilaner mepwukat, rap patoan on i: Majani, jpwilim omui tounpadak kan kin wiada, me jota pun, en wiaui ni ran en japat.

³ A kotin majani on irail: kumail jota doropwe, me Dawid wiadar ni a o ian akan men manadar?

⁴ Duen a pedelon on nan im en Kot o Kankan prot en kajanjal, me jota pun, I o ian akan en kan, pwe jamero akan eta.

⁵ De komail jota wadoker nan kapun o, duen jamero akan ar kin kaupali ran en japat nan im en kaudok ni ran en japat, ap jota dip arail?

⁶ A I indai on komail, i, me laude jan im en kaudok, mi waja kij et.

⁷ A ma komail pan aja wewen kajoi pot et: I kin polauleki kadek a kaidin mairon ijij, komail jota pan kadeikada me makelekel akan.

⁸ Pwe nain aramaj pil udan Kaun en japat.

⁹ A kotila jan waja o, ap kotilon on nan ar jinakoke.

¹⁰ A kilan, aramaj amen mia, me pa a motorlar. Irail idok re a indada: Me pun, en kakelailada ni ran en japat? Pwe ren kadipa i.

¹¹ I ari kotin majani on irail: Ij aramaj nan pun omail, me na jip amen mia, ma a pupedi on nan por ni ran en japat, a jo pan poridi on, kida jan?

12 A iaduen aramaj amen jota kajampwal kaualap jan jip amen? I me aramaj amen kak wia kida me mau ni ran en japat.

13 I ap kotin majani on aramaj o: Kapa wei pa om! I ari kapa wei, ap maular dueta pali teio.

14 Parijar ap pedoi jan o kapukapun pena, duen ar pan kamatala i.

15 Iejuj lao mani met, ap kotila jan waja o, a pokon kalaimun idauenla i; i ari kakelailadar irail karoj.

16 O majani on irail, ren der kalok jili i.

17 Pwen pwaida, me lokido ren jaukop Iejaia, me majani:

18 Kilan, i ai ladu, me I piladar, o kompokepa i, me I kin polaule kida. I pan aude kin i Nen i, o a pan kajale on men liki kan duen kadeik o.

19 Nan a jota pan akamai de weriwer, o jota amen me pan ron nil a pon al akan,

20 A jota pan katip pajan alek luet o, o a jota pan kakundi wik inkinkon o, lao a pan kaimwijokala kadeik o.

21 O men liki kun pan kaporoporoki mar a.

22 Me tewil ti poa men, me majkun o loton ap wijike don i; I ari kakelailada i, a me majkun o loton ap lokaia o kilan waja.

23 Aramaj karoj ap malamalauak kila indada: Kaidin i japwilim en Dawid?

24 A Parijar akan lao ronadar, rap indada: Nan jota, me lap en kaujeki wei tewil akan, Peelje pup eta, jaumaj en tewil akan.

25 I ari ani ar lamelam majani on irail: Wei karoj, ma tou a kan pan u pena nan pun ar, a pan ola, o

ma toun kanim de toun im eu pan u pena nan pun ar, a jota pan pwaida.

²⁶ O ma Jatan pan kauje wei Jatan, a pan u on pein i, a iaduen a wei pan kak pwaida?

²⁷ Ma I kin kaujeki wei Peeljepup tewil akan, a ij me noumail jeri kan kin kauje kin irail? Irail ari pan omail jaunkapun.

²⁸ A ma I kaujaki wei Nen en Kot tewil akan, nan wein Kot lel on komail er.

²⁹ De iaduen, ij me pan kak kolon on nan im en me kelail amen, kulia jan a kapwa, ma a jo jaliedi maj me kelail o? A ap pan kak kulia jan a kapwa.

³⁰ Meamen me jota ian ia, iei me palian ia; o me jota kin dolun penan ia, iei me kin kajapoka pajan.

³¹ I me Nai indai on komail, dip karoj o lalaue pan kak lapwa jan aramaj, a lalaue on Nen jota pan lapwa jan aramaj.

³² O me pan lalaue Nain aramaj, a pan lapwa jan i; a me pan lalaue Nen jaraui, a jota pan lapwa jan i, jota nan muei met pil jota nan muei kokodo.

³³ Padukedi tuka mau pot, a wa pan mau; de padukedi tuka juep apot, a wa pan juep. Pwe tuka kin diarok kida wa.

³⁴ Wan jerpent komail, iaduen komail kak lokaia mau, pwe komail me juep? Pwe aua kin lokaia jan nan audepan monion o.

³⁵ Aramaj mau kin kida me mau jan nan pai mau en monion i, a aramaj juep kin kida me juep jan nan pai juep en monion i.

³⁶ A I indai on komail, lokaia mal karoj, me aramaj inda, pan puk on ir ni ran en kadeik o.

³⁷ Pwe jan ni om kajokajoi koe pan kapun kila, o jan ni om kajokajoi koe pan pakadeikada.

38 Jaunkawewe o Parijar kui ap jaben i indada:
Jaunpadak, je men kilan kilel eu jan re omui

39 A i me kotin jaben majani on irail: Di jueud o
kamal o kin rapaki kilel eu, a iota kilel eu, me pan
janjal on irail, pwe kilel en jaukop Iona eta.

40 Pwe duen Iona a mimi nan kaped en mam
kalaimun amen ran jilu o pon jili pon, iduen Nain
aramaj pan mimi nan monion en jappa ran jilu o
pon jili pon.

41 Ol en Niniwekan pan u on di wet ni kadeik
lapalap o pan kadeikada, pwe re kalula ni ar
ronadar padak en Iona, a kilan, me laude jan Iona
mi met.

42 Li nanmarki en pali air amen pan u on di
wet ni kadeik lapalap o pan kadeikada; pwe a
pwurado jan ni imwin jappa, pwen ron leolekon en
Jalomo. A kilan me laude jan Jalomo mi met.

43 Nen jaut lao kowei jan ren aramaj o, a kin
tanata jili nan jap tan akan, rapaki wajan kamol,
a iota, me a diarada.

44 I ap kin inda: I pan purelon nan im ai, me i
pedoí janer. A lau puredo, a diar me a tan, kokok,
o kapwater.

45 I ari mi koieila, ale on i nen ijimen jueud jan
pein i; irail Iau pedelon on lole, rap kaukauson ia,
a aramaj pan jueud jan maj. Iduen a pan wiaui on
di jueud wet

46 A ni a kotin majani pokon o mepwukat, kilan,
in a o ri a ol akan u liki, re men lokaia on i.

47 Amen ap potoan on i: Re kotin mani, in ar o ri
ar ol akan mimi liki o men lokaia on ir.

48 A a kotin jaben majani on, me kaireki on i: Ij
in ai o ir ri ai ol akan?

49 Ap kotin kapawei lim a pon japwilim a tounpadak kan majani: Kilan, in ai o ri ai ol pukat!

50 Pwe meamen, me kin wia kupur en Jam ai, me kotikot nanlan, nan i me ri ai ol, o ri

13

1 NI ran ota Iejuj kotila jan nan im o, ap kaipokedi ponoror.

2 A pokon kalaimun pokon don i, i ari kotidan pon jop pot, kaipokedi, a pokon o udar pon oror o.

3 I ari karajerajeki on me toto majani: Kilan, jaunkamor o kolan kamorok.

4 Ni a kamokamorok, akai ap moredier on pon kailan al, manpir ap pirido nam ir ala.

5 A akai moredier waja takain, waja pwel pedeped; ir ari pitipit wojadar pweki jota pwel lole.

6 A katipin lao dakadar, re motoredier o monelar, pweki jota kalau ar.

7 A akai moredier nan tuka tekete; a tuka tekete wojadar kajoka ir ala.

8 A akai moredier nan pwel mau o wadar: Akai pan me epuki, akai me woneijok, akai me jileijok.

9 Me jalón a mia, men ron, i en ron!

10 Tounpadak kan ap pwarado potoan on i: Da me re kotin kaukawewe on irail ni karajeraj akan?

11 A kotin jaben majani on irail: A muei on komail er, en aja, me rir en wein nanlan, a ap jota muei on mepukat.

12 Pwe me a. mia, ekij pan ko on, pwen aneki me land; a me jota a mia, nan a pan katia jan, me mi re a.

13 I me I padaki on irail ni karajeraj. Pwe re kilan waja, ap jota kin kilan, o ron waja, ap jota kin ron, pwe re jota kin dedeki.

14 Nan irail kapun pan kokop en Iejaia, me majanier: Komail pan ronki jalon omail, ap jota dedeki, o kilanki maj omail, ap jota weweki.

15 Pwe monion en aramaj pukat kapitakailar, o jalon arail ponlar, o re kamair pena maj arail. Pwe kadekadeo re de kilanki maj arail, o ronki jalon arail, o lolokonki monion arail, o wukila, a I de kakel irail ada.

16 A maj omail meid pai, pwe re kilan waja, o jalon omail, pwe re ron waja.

17 Pwe melel I indai on komail, jaukop o me pun akan me toto, me anane en kilan, me komail kin kilekilan, ap jota kilaner, o en ron, me komail kin roneron, a re jota ronadar.

18 Komail ari ron karajepa wet duen jaunkamorok:

19 Meamen ron majan duen wei o ap jota dedeki, me jueud ap pwarado, katia jan, me kamoremoredier nan monion i, a iei i, me ale war akan pon kailan al o.

20 A me kamoremoredier waja takain, iei i, me kin ronada majan o, ap pitipit peren kida ale;

21 A jota kalau a re a, pwe a lol majaran, pwe anjau apwal o kamekam lao pwaida pweki majan o, a ap madan makar kida.

22 A me kamoremoredi on nan tuka tekete, iei i, me kin ronada majan o, a anan en pai en jappa o widin en dipijou kan kin kajokela majan o, ap jo wa.

23 A me kamoremoredi nan pwel mau, iei i, me

kin ronada majan o, ap dedeki o wada; akai kin pan me epuki, a akai me woneijok, a akai jileijok.

²⁴ A kotiki on irail er pil apot karajeraj majani: Wein nanlan rajon aramaj amen, me kamoredi war mau nan japwe.

²⁵ A aramaj lao mairelar, a imwintiti ap pwarado kamoredier dip nan pun en korn ap koieila.

²⁶ A tuka lao wojadar o wadar, dip ap pil pwaradar.

²⁷ Ladu en kaun pan im o kan ap pwara don i potoan on i: Main, kaidin war mau, me kom kotin kamoredier nan jap omui? A iaduen dip, a ko jan ia?

²⁸ A majani on irail: Aramaj mor jueed amen me wiadar. Ladu kan ap potoan on i: Kom kotin mauki, jen kola matiada jan?

²⁹ A majani: Iermen, pwe komail der matia jan dip ianaki korn.

³⁰ A karoj pan mimieta lao anjaun rak; ni anjaun rak i pan indan men dolun kan: Ki pena maj dip akan, pira pena ni kap akan, pwe aramaj en karonala, a korn ki pena nan ai im en nak.

³¹ A kotiki on irail pil apot karajeraj majani: Wein nanlan rajon wan tuka eu, me aramaj amen ale, padukedi on nan japwe,

³² Me tikitik jan war karoj, a a lao wojada, a kalaimun jan dip akan, o wiala tuka laud apot, manpir en pan lan akan ap pokon pena o mimi nan ra a kan.

³³ A pil apot karajeraj me a kotin majani on irail: Wein nanlan raj on kalep kij, me li amen ale okila nan kajak en plaua jilu, Karoj lao mutala.

³⁴ Mepukat karoj Iejuj kotin padapadanki ni karajeraj on pokon o, o jota, me a kotin padaki on irail, ma jota ni karajeraj.

³⁵ Pwen pwaida me lokido ren jaukop o, me majani: I pan ki pajan au ai, pwen karajeraj o pan kasanjaleda me rir akan jan ni tapin kaua.

³⁶ A ap kotin kadar pajan pokon o, kotilon on nan tanpaj o. Japwilim a tounpadak kan ap kai don i potoan on: Re kotin kawewe on kit kara-jepan dip nan mutual o.

³⁷ A kotin jaben majani: Me kamoredi war mau, iei Nain aramaj.

³⁸ Matuel iei jappa. War mau iei toun wei. Dip iei nain mejued.

³⁹ Imwintiti, me kin kamor ir edi, iei tewil. Rak me kaimwijoke pan jappa. Jaundolun pene iei tounlan kan.

⁴⁰ A duen dip akan a kin uja jan ron kila kijiniai, iduen a pan wiaui ni imwin kaua.

⁴¹ Nain aramaj pan kadarala na tounlan kan, o re pan kijan nan wei men kamakar karoj, o me kin wiawia me jueed.

⁴² O re pan kajapok ir alan Ien kijiniai iei wajan mamaiei o teterok.

⁴³ Me pun kan ap pan linalin dueta katipin nan wein Jam arail. Me jalona mia, men ron, i en ron!

⁴⁴ Wein nanlan rajon pai eu, me rir nan matuel, me aramaj amen diaradar ap okila, o peren kida, koieila, netikilar karoj, me a naineiki, ap netiadar matuel o.

⁴⁵ Wein nanlan pil rajon jaunet amen, me rapapaki takai kajampwal kai.

⁴⁶ A lao diaradar eu, me kajampwalia, ap koieila

netikilar a dipijou karoj, netiada i.

47 Wein nanlan pil rajon uk apot, me kin kadudi nan jed, pwen oro pena jon karoj.

48 A lao direla, re kin apiadado pon oror, ap mondi pena, deuk on me mau akan nan dal akan, a me jueed akan re kin kajela.

49 Nan iduen a pan wiaui ni imwin kaua: Tounlan kan pan koieila, katoror jan me jueed akan me pun kan.

50 O kajapok ir alan len kijiniae, iei wajan maiei o teterok.

51 Iejuj kotin majani on irail: Komail weweki mepukat karoj? Re fotoan on: Ei Main.

52 A ap kotin majani on irail: I me jaunkawewe karoj, me jukujukuleki wein nanlan me rajon kaun pan im eu, me kin kapwareda jan a pai me kap o me marin.

53 Kadekadeo Iejuj lao kaimwijokela karajeraj pukat, ap kotin koieila jan waja o.

54 A koti don udan japwe kawewe on irail nan ar jinakoke. Irail ari puriamui kila indada: Lolekon en ol men et o a manaman akan ko jan ia?

55 Kaidin i nain kapenta? In a iota adaneki Maria? O ri a ol akan Iakop, o Iojep, o Jimon, o Iudaj?

56 Ori a li akan, kaidin irail karoj mi re atail? Ari, ia waja mepukat ko jan.

57 O irail makar kin i. A Iejuj kotin majani on irail: Jota waja me jaukop jo waui ia, nan japwe ota o ren jau i ko.

58 I ari iota wiadar manaman toto waja o pweki ar jopojon.

14

¹ DOKAN nanmarki Erodej roner duen wiawia en Iejuj.

² Ap majani on japwilim a ladu kan: Nan i Ioanej jaunpaptaij, a mauredar jan ren me mlar akan, i me a wia kida manaman pukat.

³ Pwe Erodej koledier Ioanej o jaledier on nan imaten pweki Erodiaj en ri a Pilip a paud.

⁴ Pwe Ioanej me majani on i: A jota muei on komui en ale i.

⁵ O a men kamela i, a a majak aramaj akan, pwe re wiakin i jaukop amen.

⁶ A en Erodej a ran en ipwidi wiauier, nain Erodiaj jeripein ap kakalek mo 'rail, i me Erodej peren kidar.

⁷ I ari inauki on i, me a pan ki on i, meakaroj, me a pan poeki, ap kotin kaula,

⁸ A lao pwili jan in a, ap potoan on: Kotiki don ia monan Ioanej jaunpaptaij pon dal wet.

⁹ Nanmarki ap kupur jue delar; a pweki a kaula o pweki irail, me ian i kot ni tepel o, a majani ren ki on i.

¹⁰ I ari poronelar en lepuk jan manan Ioanej nan imaten.

¹¹ Mona ap wijikedor pon dal eu, ap panalan jeripein o, i ap wala ren in a.

¹² A tounpadak kan ap pwarador, ale kalep a, jarepedier, rap kola kaireki Iejuj.

¹³ Iejuj lao mani mepukat, ap kotin iawalar jop pot, kotilan jap tan eu. Pokon lao ronadar, rap idauenla i japajapal jan nan kanim akan.

¹⁴ A lao kotila jan waja o, ap kotin majani pokon kalaimun, ap kupuro kin ir ala, o kotin kakelada,

me jomau re 'rail.

¹⁵ A lao jautik penaer japwilim a tounpadak kan kaidon i fotoan on: Jap tan eu met o anjau daulier; re kotin kadar pajan pokon o, pwe ren kola nan kanim akan, netiada kan ar mana.

¹⁶ A Iejuj kotin majani on irail: Jota kare pan ar kola, komail pan katunole irail.

¹⁷ A irail fotoan on i: Jota at tunol met, lopon en prot eta limau o mam eta riamen.

¹⁸ A a kotin majani: Wa don ia!

¹⁹ A ap kotin majani, pokon en mondi nan ra, ap kotikida lopon en prot limau o mam riamen, ap kotin majanda nanlan, laolao ki pilitiki pajan o kotiki on tounpadak kan lopon en prot oko a tounpadak kan ap nek on pokon o.

²⁰ Irail karoj ari mana o medier; rap deuk pena kopou en maremor eijok riau luan kamadip o.

²¹ A irail, me manaer, me ol limekid a li o jeri kan jota ian wadawader.

²² A ap kotin pain tounpadak kan, ren keredi pon jop pot, pwe ren madan wei mo a lel palio, lao a pan kotin kadar pajan pokon o.

²³ A lao kotin kadar pajan ponkon o, ap kotin kelepelar pon nana eu, pwen laolao. A lao, Jautik penaer i eta, me kotikot waja o.

²⁴ A jop o mi ni ailepan jed o lujilujeki iluk kan pwe an udo jan moa.

²⁵ A kadekadeo nan lukepan pon Iejuj ap kotikot ko don irail pon jed o.

²⁶ A tounpadak kan lao kilaner ikotikot jili pon jed o, ap majapwekadar indada: Ani amen! Irail ap weriwer pweki ar majak.

²⁷ A Iejuj kotin madan kajoi on irail majani: Kaporopor mau, pwe Nai met, der majak.

²⁸ A Petruj jaben I patoan on: Main, ma ir, re kotin majan don ia, ie en kowei re ir pon pil o.

²⁹ A ap kotin majani: Ukedo! Petrus ap keredier jan nan jop o, weweid pon pil o, pwen kola ren Iejuj.

³⁰ A lau kilaner an ma, ap majapwekadár, a ni a pan kirila, a weriwer indada: Main kupwura ia!

³¹ Iejuj kotin madan kapawei lim a koledi i, majani on i: O koe meid pojón tikitik da me koe jo pojónki?

³² Ira lao kotidar pon jop o an ap moledier.

³³ A toun jop o ap kaion i, poridier potoan on: Melel ir me Japwilim en Kot!

³⁴ Irail lao kotin kotela, rap kotilan jap Kene-jaret.

³⁵ Toun jap o lao aja i, rap kadar jili waja karoj, o re wa don i me jomau kan karoj,

³⁶ O poeki re a, ren potoan jair ta imwin jap-wilim a likau. A karoj, me jair i kelailadar melel.

15

¹ PARIJAR o jaunkawewe kan ap ko don i jan Ierujalem, kalelapok re a:

² Menda japwilim omui tounpadak kan tiakedi padok en kaua ko? Pwe re jota kin omiom ni ar pan kan prot.

³ A i kotin jaben majani on irail: Menda komail pil tiakedi kujoned en Kot pweki omail padok kan?

⁴ Pwe Kot kotin kujonedadar majanier: Kakaki jam om o in om, o meamen lalaue jam a de in a, i en kamela.

⁵ A komail kin inda: Meamen indan jam a o in a: Korpan, iet wewe: Mairon eu, me koe men aneki jan ia; komail inda, dene jota dip a; i ari jota pan kakaki jam a o in a.

⁶ Iduen omai tiakedi kujoned en Kot pweki omai padok kan.

⁷ Malaun akan komail, nan melel, me Iejaia kokopadar iran komail, ni a majani:

⁸ Aramaj pukat kin kaka kin ia au arail, a monion arail me doo jan ia;

⁹ Ari, me mal ar kaudok ia, pwe kujoned en aramaj eta, me re kin kaukawewe.

¹⁰ I ari molipe pena aramaj akan majani on irail: Ron o weweki!

¹¹ Kaidin me kin ko on nan aua kin kajaminela aramaj, a me kin ko jan nan aua, i me kin kajaminela aramaj.

¹² Tounpadak kan ap kodo, potoan on i: Re kotin mani, me Parijar akan makar kida ni ar ronadar majan o?

¹³ A kotin jaben majani: Tuka karoj, me kaidin Jam ai nanlan, padukedier, pan weiweida.

¹⁴ Puei jan irail; irail me majkun, ap kalua me majkun akan. A ma me majkun amen pan kalua me majkun, nan ira karoj pan pupedi on nan por o.

¹⁵ Petruj ap jaben potoan on i: Re kotin kawewe on kit karajeraj pot et.

¹⁶ I ari kotin majani: Komail pil jota lolekon?

¹⁷ Komail jaikenta weweki, meakaroj, me kin ko on nan aua kin kodilon on nan kaped o ap kin kajapokela?

¹⁸ A me kin ko jan nan aua, kin tapida jan nan

monion, o i me kin kajaminela aramaj.

¹⁹ Pwe jan nan monion o lamelam jued kin tapi jan ia: Kamela aramaj, o kamal, o nene, o pirap, o kadede likam, o lalaue.

²⁰ Jon pukat, me kin kajaminela aramaj. A jo omiom ap mana jota kin kajaminela aramaj.

²¹ Iejuj ap kotila jan waja o, kotilan wein Tiruj o Jidon.

²² A kilan, li en Kanaan amen, me kodo jan waja o, likelikwir on i, potoan on: Kupura ia! Main, ir me japwilim en Dawid! Nai jereipein waiwairokki tewil.

²³ A a jota kotin jaben i meakot. Japwilim a tounpadak kan ap kai don i poeki re a potoan on: Re kotin kadarala i, pwe a kin likelikwir don kitail.

²⁴ A kotin jaben majani: Jota me I pakadara don, pwini jip en jaun Ijrael eta, me jalnalar.

²⁵ A a kodo, poridi on i potoan on: Main, re kotin kupura ia!

²⁶ A kotin jaben majani: A jota mau, en ale en jeri ar tunol prot ap kajedi on ren kijin kidi kan.

²⁷ A potoan on: Melel Main, ari jo, kijin kidi kan kin namenam maremor akan, me kin pupedi jan ni tepel en ar jaumaj.

²⁸ Iejuj ap kotin jaben majani on i: O li, om pojona mo laud! A pan wiaui on uk duen me koe inon ion. Na jereipein ap kelailadar ni auer ota.

²⁹ Iejuj ari kotila jan waja koti don liman jed en Kalilaa a lao kotida pon dol eu ap kaipokedi waja o.

³⁰ O pokon kalaimun pokondon i, me wado me danidan kai, o me majkun, o me loton, o me jikilikil, o jon toto, ap pwilikidi ni aluwilua. A ap

kotin kakelail ir ada.

³¹ Pokon o ap puriamwuiki ni ar kilan, me loton akan lokolokaia, o me jikilikil akan kelailadar, o me danidan kan alialu, o me majkun akan kilan waja; rap kapina Kot en Ijrael.

³² Iejuj lao molipe pena japwilim a tounpadak kan a kotin majani: I ap pokela pokon en, pwe re mi re i ran jilu ap jota kan ar mana, a I jota pan kadar ir ala ni ar jota manaer, pwe ren der dupokala pon al o.

³³ Japwilim a tounpadak kan ap potoan on i: Je pan kijan ia prot toto, men kamedela pokon et nan jap tan wet?

³⁴ lejuj kotin majani on irail: lopon en prot me depa mi re omail? Irail potoan on: Me iju o kijin mam kij.

³⁵ I ari kotin majani on pokon ii, on mondi on nan pwel o,

³⁶ Ap kotikidar lopon en prot iju o kijin mam akai, laolaoki, pwilitiki pajan o kotiki on sapwilim a tounpadak kan, a tounpadak kan ap nek on pokon o.

³⁷ Irail karoj ari manaer, o medier; irail ap deuk pena kopou iju luan kamadip o.

³⁸ A irail, me manaer, me ol pakid, a li o jeri kan jota ian wadawader.

³⁹ A lao kotin kadar pajan pokon o, a kotilan pon jop pot, koti don impan Maktala.

16

¹ Parijar o Jadujar akan ap kodo, kajonejon i o poeki i kilel eu jan nanlan.

² A ap kotin jaben majani on iral: A lao jautiker komail kin inda: Lakap a pan ran kajelet eu, pwe lan me waitata.

³ A ni manjan: A pan katau, pwe lan me waitata o rotorot. Komail kak on kajauada mom en lan, a komail jota kak kajauada kilel en anjau.

⁴ Di jueg o kamal o kin nonki kilel eu, a jota kilel eu, me pan janjal on irail, pwe kilel en Iona eta. I ari kotin muei jan irail o koti wei.

⁵ Japwilim a tounpadak kan lao kotela lel palio, ap jota arail prot, pwe re monokelar.

⁶ A Iejuj kotin majani on irail: Kalaka o pereki kalep en Parijar o Jadujar akan!

⁷ Irail ari kajokajoi nan pun arail indada: Nan pweki jota atail prot, me je wado.

⁸ Iejuj lao mani mepukat, ap kotin majani: Komail meid jopojon, menda komail kajokajoi nan pun omail, iran omail jota wado prot oko?

⁹ Komail jaikenta dedekila o komail jota tamanda lopon en prot limau ren aramaj limekid o kopou depa, me komail deuk penaer?

¹⁰ Pil jo lopon prot iju ren aramaj pakid, o kopou depa, me komail deuk penaer?

¹¹ Daduen, komail jo lolekonki, me kaidin kijin mana, me i kajokajoi; pwe komail en pereki kalep en Parijiir o Jadujar akan,

¹² Irail ap weweki, me a kaidin majanier, me ren kalaka kalep en prot, pwe ren kalaka padak en Parijiir o Jaduiir.

¹³ Iejuj lao koti don wein Jajarea Pilipi, ap kotin kainoma ren japwilim a tounpadak kan majani: Da me aramaj kin inda, ij me nai, Nain aramaj?

¹⁴ Irail potoan on: Akai: Ioanej jaunpaptaij, a

akai: Eliaj, o pil akai: Ieremiaj de amen ren jaukop oko.

¹⁵ Ap kotin majani on irail: A komail, ij me komail kin inda me nai?

¹⁶ Jimon Petruj ap jaben potoan on: Ir me Krijtuj, Japwilim en Kot ieiaj!

¹⁷ Iejuj ap kotin jaben majani on i: Koe meid pai Jimon nain Iona, pwe kaidin uduk o nta, me kajale on uk met, pwe Jam ai, me kotikot nanlan,

¹⁸ A I pil indai on uk, koe Petruj, a I pan kauada pon paip wet ai momodijou a wanim en pweleko kan jota pan kak kawela

¹⁹ I pan ki on uk kapiri pan wein nanlan kan. A meakot koe pan jaliedi nin jappa, pan jalidi nanlan; o meakot, koe pan lapwada nin jappa, pan lapwada nanlan.

²⁰ A ap kotin majani on japwilim a tounpadak kan, me ren der indan meamen, me i me Krijtuj.

²¹ I anjau me Iejuj kotin tapiadar kajale on japwilim a tounpadak kan, me a pan kotilan Ieru-jalem o kalokolok laud ren jaumaj akan, o ren jamereo lapalap akan o ren jaunkawewe kan, ome a pan kalokolok toto o kamela o ni ran kajilu a pan maureda,

²² Petruj ap ukadar I, kapukapun I indada: Main re kotin kupure pein ir, mepukat jota pan pai on ir!

²³ A ap kotin jaupoido majani on Petruj: Kola muri Jatan! Koe men kamakar on ia, pwe om lamelam kaidin en Kot, a en aramaj,

²⁴ Iejuj ap kotin majani on japwilim a tounpadak kan: Meamen pan idauen ia en tounmeteki pein i, ap wada a lopu, idauen ia.

²⁵ Pwe meamen dorela maur a, pan pupe jan,

a meamen kajela maur a pwreki nai, i me pan diarada.

²⁶ Pwe da kadepa on aramaj o, ma a aneki jappa pon, ap kajela maur a? De da me aramaj pan kak kida, pwen kajapaledo maur a?

²⁷ Pwe Nain aramaj pan kokido linan en Jam a, o japwilim a tounlan kan pan ian i; i ari pan pwain on aramaj akan duen ar wiawia kan.

²⁸ Melel I indai on komail, akai me ian mimi met, me jota pan mela, irail lao kilan Nain aramaj a kodo nan a wei.

17

¹ MURIN pon wonu pon Iejuj ap kotin ukadar Petruj, o Iakopuj, o ri a Ioanej kalua ir dalan pon nana ileila eu kalapuk.

² I ari kotin linanla mo 'rail jilan i linalin dueta katipin, o japwilim a likau o puetpuet eta marain eu.

³ A kilan, Mojej o Eliaj pwaradon ir, kajokajoi on i.

⁴ Petruj ap jaben potoan on Iejuj: Main, meid mau ataili kotikot met. Ma re kotin mauki, je pan kauada kijin im jili kij: Tanpaj ar, o eu japwilim en Mojej, o eu japwilim en Eliaj.

⁵ Ni a kajokajoidar, kilan, pali en dapok pali ap kadupal irail edi; o kilan, nil eu peidido jan nan dapok o, me majani: let nai ol kompok, me I kin polaule kida! Komail ron i!

⁶ Tounpadak kan lao ronadar met, rap pupedier pon maj arail, majapwekadar kaualap.

⁷ Iejuj ap kotido, jair ir, majani: Uda, der majak!

⁸ Irail lao jaradar, jota amen, me re kilaner, pwe Iejuj eta.

⁹ Ari, ni arail kotikot kodido jan ni nana o, Iejuj ap kotin majani on irail majani: Komail depa indai on meamen duen kajanjal o, Nain aramaj lao mauredar jan ren me melar akan.

¹⁰ Japwilim a tounpadak kan kalelapok re a indada: Da me sounkawewe kan kin indinda, dene Eliaj pan kotido maj?

¹¹ A kotin jaben majani on irail: Nan melel, Eliaj pan Pwarado maj kapunala karoj.

¹² A nai indai on komail, Eliaj me pwaradoer, a re jaja i, pwe irail wiai on i meakan, me re men wiada. Iduen Nain aramaj pan kamekam re 'rail.

¹³ Tounpadak kan ap ajadar, me a kotin majani on irail duen Ioanij Jaunpaptaij o.

¹⁴ Irail lao lel don pokon o, aramaj amen poto don I kelepuki mo a jakaradar:

¹⁵ Main kupura nai ol o, pwe a pweipwei o madak kaualap, pwe pan pak toto a kin pupedi nan iai o nan pil,

¹⁶ Nai ari wa don i ren japwilim ar tounpadak kan, a irail jota kak kakelada i.

¹⁷ Iejuj ap kotin jaben majani: Di wet me id jopojon o katiwo. la arain ai pan mi re omal? Ia arain ai pan kokoa komail? Wa don ia!

¹⁸ Iejuj ap kotin kidaua i, tewil ari kodi jan lole; putak o ap kelailadar ni auer ota.

¹⁹ A tounpadak kan ap kelep poto don Iejuj potoan on: Da me kit jo kak kaujeki wei jan i?

²⁰ A ap kotin majani on irail: Aki omal jopojon. Pwe melel I indai on komail, ma omal pojona pan laude on wan katirin, komail pan kak indan nana wet: Koda jan waja en, kola monen! I ap pan kola, jota me jota pan kak pa omal.

²¹ Jon wet jota kin koki jan meakot, kapakap o kaijejol eta.

²² A ni ar kotikot jili nan wein Kalilaa, Iejuj kotin majani on irail: Nain aramaj pan panalan nan pa en aramaj.

²³ Irail pan kamela i, a ni ran kajilu a pan maureda. Irail ari mamauk kaualap.

²⁴ Irail lao kotilon on nan Kapernaum, jaunop-wei kai ap ko don Petruj indan i: Omail Jaunpadak jota kin ian nopwei?

²⁵ A majanier: Ei. A lao pedelon on nan im o, Iejuj ap kotin madan majani: Jimon, da me koe lamelame, nanmarki en jappa kin ale takjij de nopwei jan ren ij? Jan ren nairail jeri de jan men liki kan.

²⁶ Petruj potoan on i: Jan ren men liki kan. Iejuj kotin majani on i: Ari, jeri kan me jaladok.

²⁷ Ari jo, pwe kitail der kamakar irail ada, kola ni oror kajedi kaj, a mam men maj, me pan lodi, apiada, kajara pajan au a, koe pan diar lepen moni lep; i me koe pan ale o kida ai o noum.

18

¹ NI auer ota tounpadak kan poto don Iejuj potoan on: Iaduen ij me pan lapalap nan wein nanlan?

² Iejuj lao kotin molipeido kijin amen, ap kotin kotiki on nan pun arail,

³ Majani: Melel I indai on komail, ma komail jota pan wukila, wiala jon en kijin jeri, komail jota pan kak ko on nan wein nanlan.

⁴ Ari, meamen pan kajapwiledi pein i, dueta kijin jeri men et, i me pan lapalap nan wein nanlan.

⁵ O ma amen apwali kijin jeri men due met ni ad ai, i me kin apwali ia.

⁶ A meamen me pan kamakar amen ir, me tikitik, me pojona, a mau on, takai en plaua eu en jali on tapin wor a, ap kamopela nan madau waja me lol.

⁷ Juedi on jappa pweki a men kamakar akan, Arijo, men kamakar akan udan mia; juedi on aramajo, me men kamakar pan tapi jan ia.

⁸ A ma apali en pa om de apali en ne om pan kamakar uk, lepuke jan, o kaje jan uk, pwe a mau on uk ko on maur ni om danidan de jikilikil, jan om pa de na pokon mia, ap ko on kijiniae joutuk.

⁹ O ma apali en maj om pan kamakar uk, waikada jan o kaje jan uk, pwe a mau on uk, ko on maur ni om maj pali, jan maj om pokon mia ap lokidokila nan iai en pweleko.

¹⁰ Kalaka, pwe komail der mamaleki amen tikitik pukat; pwe I indai on komail, me arail tounlan kan, me mi nanlan, kin ariri Jam ai, me kotikot nanlan.

¹¹ Pwe Nain aramaj kodon dorela, me jalonalas akan.

¹² Da me komail lamelame, ma aramaj amen, naineiki jip epuki, a amen irail pan jalonalas, a jo pan pwilikidi duekduamen pon nana, ap kola raparapaki me jaloriala?

¹³ A ma a pan diar, melel I indai on komail, a pan peren kida, me men en jan duekduamen, me jota jalonalas.

¹⁴ Iduen Jam omai, me kotikot nanlan, jota koton men, amen kijin jeri pukat en jalonalas.

¹⁵ A ma ri om ol wia dip on uk, en kelep kila

i, kapun on i dip a; ma a pan ron uk, nan koe kajapaledo ri om.

¹⁶ A ma a jota pan ron uk, ap ukada amen de riamen, pwe meakaroj en mi ren jaunkadede riamen de jilimen.

¹⁷ A ma a kan ron irail, ap kaireki momodijou, a ma a pil kan ron momodijou, ap wia kin i men liki o jaunopwei men.

¹⁸ Melel I indai on komail, me komail pan jalidi nin jappa, pan jalidi nanlan, o me komail pan lapwada nin jappa, pan lapwada nanlan.

¹⁹ I pil indai on komail, ma riamen nin jappa pan minimin pene ni meakot, me re men poeki, a pan pwai on ira jan Jam ai, me kotikot nanlan.

²⁰ Pwe waja kij, me riamen de jilimen pokon pena ni ad ai, i waja I kin mi nan pun arail.

²¹ Petruj ap kai don i potoan on: Main, pan pak depa i en makeki on ri ai ol o, me wia dip on ia? A itar ma a pan me Ijepak?

²² lejuj kotin majani on i: I indai on uk, kaidin ijepak eta, a pan pak iju wad ijeijok.

²³ I me wein nanlan rajon nanmarki amen, me pan kapukapun na ladu kan.

²⁴ A ni a tapiada kapukapun, amen ap wijike don i, me pwaipwaimdeki talent nen.

²⁵ A ni jota a men pwain, a monjap ap majanier, me a pan netila, o a paud, o na jeri kan, o karoj, me a aneki, pwen pwainda.

²⁶ A ladu o ap poridi mo a poni, potoan on: Main kom kotin kanonama on ia, i pan pwain on komui karoj.

²⁷ A monjap en ladu o ap pokela, ap lapwada o

makeki on i a pwaipwand.

²⁸ A ladu ota ap koieila, diaradar kij a ladu amen, me pwaipwand on i denar epuki; i ari koledi i, padik pena tapin wor a indada: Kapunala, ma om pwaipwand mia.

²⁹ Ladu ap poridi mo a, poeki indada: Kom kotin kanonama on ia, i pan pwain on komui.

³⁰ A a kan, ap koieila, kajedi on nan imaten lao a kapunala a pwaipwand.

³¹ A kij a ladu kan lao kilaner me wiauier, rap mauk kaualap, koieila kaireki arail monjap karoj, me wiauier.

³² A monjap ap ekere don i, majani on i: Koe meid ladu jued amen! I make ki on uk er om pwaipwand karoj pweki om poeki re i.

³³ Menda koe jota kadek on ri om ladu, duen i kin kadek on uk er?

³⁴ A monjap ap makar kidar o panalan i ren jaun kalokolok lao a kapunalar a pwaipwand karujia.

³⁵ Iduen Jam ai nanlan, pan pil wia on komail, ma komail jota pan makeki jan nan monion omail on ri omail.

19

¹ KADEKADEO lejuj lao kaimwijokela padak pukat, ap kotila jan Kalilaa, kota don wein Iudaa palilan Iordan.

² O pokon kalaimun idauendo i. I ari kotin kakelail ir adar waja o.

³ Parijar akai ap kodo kajonejon i indada: Me pun, ol en kajela a paud pweki okotme?

⁴ A ap kotin jaben majani: Komail jota doropwe, me i, me wia ir adar ni tapio, a kotin wiadar ol o li?

⁵ A ap kotin majani: I me aramaj amen pan pweidedi jam a in a pat on eta a paud; ira ari pan udukala eu;

⁶ Ira ari jolar riamen pwe uduk eu. Ari, me Kot kotin kapad penaer, aramaj depa kamueit pajan.

⁷ Irail ap indai on i: A da me Mojej majaniki, kijin likau en kamueit en koda, ol ap pan muei jan a paud?

⁸ A kotin majani on irail: Mojej mueid on komail er, en kajela omail paud akan pweki monion omail kapitakailar. A jan ni tapi o a jota kin due.

⁹ A nai indai on komail: meamen kajela a paud, ma jota pweki nenek, ap paudekida amen; nan a kamal, o me pan paudeki, me lokidokilar o, a kin kamal.

¹⁰ Japwilim a tounpadak kan ap fotoan on i: Ma iduen kujoned, me ol o en kapwaiadan a paud, a jota mau on papaud.

¹¹ A ap kotin majani on ir: Kaidin karoj, me pan kak weweki padak pot et, irail eta, me a muei on er.

¹² Pwe akai mia, me udan jota unjok, a akai, me aramaj ki janer, a pil akai, me wia kapwat pweki wein nanlan. Meamen kak on weweki, i en weweki.

¹³ Kijin jeri kai ap wijike don i, pwen pwil po 'rail lim a kan o laolaoki, a tounpadak kan kapoui irail.

¹⁴ A Iejuj kotin majani: Mueid on kijin jeri kan, en ko don ia. Der kalik irail edi! Pwe iei jon en me udan wein nanlan.

¹⁵ I ari kotikida po 'rail lim a kan. ap kotila jan waja o.

¹⁶ O kilan, amen poto don i fotoan on: Jaun-

padak da me mau kot, i en wiada, pwe i en aneki maur joutuk?

¹⁷ A ap kotin majani on i: Menda koe idok re i duen me mau? Pwe amen ta me mau. A ma koe men ko on maur, dadaurata kujoned akan!

¹⁸ A ap potoan on: Kujoned da? A Iejuj kotin majani, iet akan: Koe der kamela aramaj; Koe der kamal; Koe der pirap; Koe der kadede likam;

¹⁹ Kakaki jam om o in om; o pok on men imp om dueta on pein uk.

²⁰ Manakap ap potoan on i: Mepukat karoj i kapwaiadar; a da me i en pil wia?

²¹ Iejuj kotin majani on i: Ma koe menunjokela, u kowei, netikila om dipijou, ap kijakijaki on me jamama kan, koe ap pan aneki om pai nanlan, o kodo idauen ia do.

²² Manakap lao roner majan pot et, ap mamauk koieila, pwe a dipijou me toto.

²³ Iejuj ap kotin majani on japwilim a tounpadak kan: Melel I indai on komail, meid apwal on me kapwapwa kan, en pedelon on nan wein nanlan.

²⁴ I pil katitiki on komail, me manai, kamel en tilon nan au en dikok eu, jan me kapwapwa en ko on nan wein Kot.

²⁵ Japwilim a tounpadak kan lao ronadar met, ap puriamuiki kaualap indada: Ari, ij me pan kak kamaurela?

²⁶ Iejuj ap kotin jaupei won irail, ap kotin majani on irail: A jo kak pan aramaj, a ren Kot meakoj me kak.

²⁷ Petruj ap jaben poto don i: Majani, kit likid-maliela meakaroj, ap idedauen komui, a da me pan katini kit

28 Iejuj ap kotin majani on irail: Melel I indai on komail, komail me idedauen ia do ni Ipwi japal, Nain aramaj lao mondi pon mole linan, komail pil pan mondi pon deun kadeik, kakaunda kainok en Ijrael ei jokriau.

29 O meamen kajela im a kan, de ri a ol o li akan, de jam a, de in a, de a paud, de jeri, de sap pweki ad ai, nan a pan ale pak epuki o jojoki maur joutik.

30 A me toto men moa, pan muri; a men muri pan moa.

20

1 Pwe wein nanlan rajon kaun pan im amen, me jankonai on raparapaki toundodok kai nan a mat en wain.

2 Irail lao inauki pena, me denar eu ni ran eu, ap kadar ir ala nan a mat en wain.

3 A pil kotila ni auer kajilu, ap majani akai, me momod mal nan deun jaunet akan,

4 Ap majani on irail: Komail pil kola nan mat en wain o, o meakot me pun, i pan pwain on komail; irail ari kola.

5 A pil kola ni auer kawonu o kaduau o wiadar dueta.

6 A pil kotila ni auer eijkeu, ap diaradar akai, me momod mal, ap majani on irail: Da me komail momodeki mal ranpon?

7 Irail potoan on: Aki jota amen, me kadokeki kit. Ap majani on irail: Komail pil kola nan mat en wain o, komail pan ale me pun.

8 A lao jautik penaer monjap en mat en wain majani on a jaunkoa: Kapokon pena toundodok kan o pwain on irail. Tapiada jan ren men pwand oko lao kokodo lei men madan kan,

9 Me kadodokier ni klok eijkeu kan ap kodo, amen amen ap ale denar eu.

10 A men maj akan lao kodo, rap kiki on, me re pan ale jiki jan, a re pil aleer denar ta ieu.

11 Irail lao ale, rap lipaned on monjap o.

12 Indada: Mepukat dodok auer ta ieu, a komui karajai kit pena; kit me dodokki apwal en ran o karakar en katipin.

13 A ap kotin japon majani on amen re 'rail: Kompoke pai, kaidin me japon, me i wiai on uk. Kita jota inauki pena denar eu?

14 Ale me om, kowei, i men pwain on me pwand pukat rajon uk.

15 De iaduen, a jota pun, i en wiaki me udan ai, me i mauki? De por en maj om me juep pweiki ai kadek?

16 Ari, me pwand akan pan moa, a me moa kan pan pwand, pwe me toto paeker, a me malaulau me piladar.

17 Iejuj lao kotin kodala Ierujalem, a kotin kelepe kila tounpadak ekriamen pon al a, majani on irail:

18 Kilan, kitail kin kodalan Ierujalem o Nain aramaj pan ko on ren jamero lapalap o jaunkawewe kan, o irail pan kadeikada, en kamela i.

19 O re pan panala i ren men liki kan, pwen kapikapiti i, o kaloke, o kalopuela, a ni ran kajilu a pan maureda.

20 In en nain Jepedauj ap poto don i, a na putak riamen ian i, poni i o poeki okotme re a.

21 A ap kotin majani on i: Da me koe mauki? A potoan on i: Re kotin mueid on ai tunol putak riamen, en mondi re ir, amen ni pali maun omui,

amen ni pali main omui nan omui wei.

²² A lejuj kotin jaben majani: Koma jota aja, me koma poeki. Koma kak nim dal me I pan nim? Ira potoan on: Je kak.

²³ A kotin majani on ira: Melel, komail pan tunole ai dal, a momod ni pali maun o main i, Ijota kak mueid on, pwe pwaij en irail me a onop oner jan ren Jam ai.

²⁴ Ni en ek oko ar ronadar, ap juede kidar pirien o.

²⁵ A lejuj kotin molipe ir do majani: Komail aja, duen jaupeidi en wei pokon ar kin poe irail edi, o me lapalap akan kin manaman on irail.

²⁶ A duen met a jota pan wiaui nan pun omai. A me men laud nan pun omai, en papa komail.

²⁷ O meamen re omai, me men jaumaj, i en lidui komail.

²⁸ Dueta Nain aramaj, me kaidin kodo, pwe aramaj en papa, a pwii i on papa o kida maur a wiliandi mo toto.

²⁹ Ni arail kotila jan Ieriko, pokon kalaimun idauen la i.

³⁰ A kilan, ol majkun riamen momod ni kailan al o. Ni ara ronadar, me lejuj kotin daulul, ira ap like likwir indada: Main kupura kit, ir me japwilim en Dawid!

³¹ A pokon o kidau ira da, pwen nenenla. A ira kalaudela ara likelikwir indada: Main, kupura kit, ir me japwilim en Dawid!

³² lejuj ari kotin udi, molipe ira do majani: Da me koma mauki, I en wiai on koma?

³³ Ira potoan on: Main, maj at en kapad pajan!

³⁴ lejuj ari kupuro kin ira dar o kotin jair maj ara. Maj ara ari madan pad pajaner; ira ap idauenla i.

21

¹ NI arail koren ion Ierujalem o lel on Petpake impan dol Oliwe, lejuj ap kotin poronela tounpadak riamen.

² Majani on ira: Koma ko on nan kanim monen, a madan koma pan diar ejel amen, me jalidi, o na pul mi imp a, lapwa ira da, ap kare don ia!

³ A ma meamen pan indan koma meakot, koma pan indada: Kaun o men dake, i ari pan madan kadar ira do.

⁴ A mepukat karoj wiauier, pwen pwaida, me lokido ren jaukop o me majani:

⁵ Kaireki nain Jion jeripein: Kilan, om Nanmarki kotido re om. A kotin opampap o kaipokedi pon ejel li amen.

⁶ A tounpadak ko lao kolar, o wiadar duen Iejuj kotin majani on ira

⁷ Ira ap wado ejel o na, ap irepadi po 'ra arail likau kan a ap kotin kaipokedi poa.

⁸ O pokon kalaimunia irepadi arail likau kan nani al o, a akai paledier ran tuka kan irepadi nani al o.

⁹ A pokon o, me tion moa, o me idauen, nijinij indada: Ojiana on japwilim en Dawid! Meid iajanai me kotido ni mar en Kaun, ojiana nanlan.

¹⁰ A lao kotilon on nan Ierujalem, toun kanim ap mokimokid indada: Ij i?

¹¹ Pokon o katitiki: Nan i Iejuju, jaukop en Najaret en kalilaa.

¹² Iejuj ap kotilon on nan im ni kaudok en Kot, ap kotin kajejan karoj, me kin netinet nan im en kaudok, o kotin wukededi tepel en jaunkawilian moni ko, o deun men netin muroi.

¹³ O kotin majani on irail: A Intinidi: Im ai pan adaneki im en kapakap, a komail wia kilar deu en lipirap.

¹⁴ A me majkun o me jikil akan poto don i nan im en kaudok o; i ari kotin kakel irail adar.

¹⁵ A jamero lapalap o jaunkawewe kan lao kilaner manaman akan, me a kotin wiadar, o jeri kan nan im en kaudok, me nijinij indada: Ojiana on japwilim en Dawid! Irail ap makarakidar,

¹⁶ Indai on i: Kom jota mani, mepukat katitiki? A Iejuj kotin majani on irail: Ei, komail jaikenta doropwe: Jan nan au en jeri o me kin kan didi, ir me kotin kapwaiadar kapin eu?

¹⁷ I ari kotin muei jan irail, kotila jan nan kanim o, koti don Petanien o pweio kidi waja o.

¹⁸ A ni manjan ni a kotin purlan kanim o, ap men konotedar:

¹⁹ A kotin majani tuka pik pot ni kailan al o, ap kotilan i. A jota, me a kotin diaradar, pwe ta eta, ap kotin majani on i: Koe jolar pan wa kokolata! A tuka pik ap madan monedier.

²⁰ Tounpadak kan lao kilaner, irail ap puriamui kidar indada: Daduen tuka pik o madan monelar.

²¹ A Iejuj kotin jaben majani on irail: Melel I indai on komail, ma komail pojona, ap jota peikajal, kaidin met eta, me wiaui on tuka pik en, me komail pan kak wiada, pwe ma komail pan indan nana wet: Mokid wei lokidokila nan madau, nan a pan pwaida.

²² O meakaroj komail pan poeki ni omal kapakap, ap pojona komail pan ale.

²³ A lao kotilon on nan im en kaudok o, jamero lapalap akan o jaumaj en toun jap o ap ko don

I ni a kotin kaukawewe indada: Manaman en ij, me komui wiaki mepukat? O ij me ki on komui manaman wet?

²⁴ A Iejuj kotin jaben majani on irail: I pan pil kalelapok meakot re omail, ma komail pan jaben ia, I pil pan indan komail manaman en ij, me I wiaki mepukat.

²⁵ En Ioanej a paptaij a tapi jan ia? Men nanlan de me ren aramaj? Irail ap lamelame nan pun arail katiti, ma kitail pan inda men nanlan, a pan majani on kitail: Da me komail jo pojondki i?

²⁶ A ma kitail inda, me ren aramaj, kitail majak pokon o, pwe karoj kin wia jaukopki loanej,

²⁷ Irail ari jaben lejuj potoan on: Kit jota potoan. I ari pil majani on irail: I jota pil pan indai on komail, manaman en ij, me I wiaki mepukat.

²⁸ A iaduen omail lamerlam? Aramaj amen naineiki ol riamen. A kola ren amen indan i: Lao, kola ran wet dodok nan ai mat en wain.

²⁹ A jaben indada: I jota mauki; a mur ekij a kalukila, ap koieila.

³⁰ O a kola ren me teio indai on pil dueta. I me jaben indada: Ei main; ap jota kola.

³¹ Ari, ij re 'ra, me wiadar injen en jam a? Irail potoan on i: Men maj o. lejuj kotin majani on irail: Melel I indai on komail, jaunopwei o me neneckan pan mo 'mail pedelon on nan wein Kot.

³² Pwe loanej pwara don komail, padapadak on komail duen al pun, a komail jota kamelele i; a jaunopwei o me neneckan kamelele i. A komail lao kilaner, komail jota kalukila, pwen kamele i.

³³ Komail ron pil apot karajaraj! Kaun pan im amen padukedier mat en wain eu o kelepene, ap

weiradar deun men wunid wan wain, o kauada im en daulik eu, ap kajile kin i on jaumat akai, o momaitelar nan wai.

³⁴ A lao anjau en rak, a kadaralan jaumat akan a ladu kai, pwen ale a wan wain.

³⁵ Jaumat akan ap jaikedi a ladu kan; re woki amen, kamela amen, a amen me re kate.

³⁶ A pil kadarala ladu kai, toto jan men maj, Irail ari wiai on irail pil dueta.

³⁷ A ikmuri a kadara won irail na ol majani: Nan re pan majak nai ol.

³⁸ A jaumat akan lao kilaner ol o, irail ap kajokajoi nan pun arail: I me pan ale jojo, ukodo kitail en kamela i, a kitail pan id ale a jojo.

³⁹ Irail ari jaikedi i o kajapoke jan i nan mat en wain o, o kamela i.

⁴⁰ Ari, monjap en mat en wain lao pwarado, da me a pan wiai on jaumat pukat?

⁴¹ Irail potoan on i: A pan kamela aramaj juepukat, ap pan neki on akai jaumat a mat en wain o, me pan ki on i wan wain ni anjau me kon on.

⁴² lejuj ap kotin majani on irail: Komail jaikenta doropwer nan kijin likau kan: Takai o, me jauje kan kajapokelar, ap id wialar takai en pukakaim. Me pukat wiauier ren Kaun o, men kapuriamui patail?

⁴³ I me I indai on komail, wein Kot pan japadoke jan komail, ap ko on eu kainok, me pan kida wa.

⁴⁴ O meamen pupedi on pon takai wet, pan ola, a meamen me a pan pupedi on poa, a pan pitaki pajan i.

⁴⁵ A jamero lapalap o Parijar akan lao ronadar a karajeraj akan, re mulikiadar, me a kotin karajer-

aje kin irail.

46 Irail ari majamajan jili en jaikidi i, a re majak aramaj akan, pwe re wia kin i jaukop amen.

22

1 A IEJUJ kotin japon o pil karajeraj on irail majani:

2 Wein nanlan raj on nanmarki amen, me kamadipe na ol ni ran en a kapapaud.

3 O a kadarala na ladu kan, pwen luke don kamadip o, me kileledier akan; a re kan kodo.

4 A pil kadarala akai ladu majani: Kaireki me kileledier akan: Kilan, i kaonopadar ai kamadip o: nai kau ol o man wi kan me kamelar, o karoj nikier, ko don kamadip en kapapaud!

5 A irail jota injenoki, ap kowei, amen nan japwe, o amen ko on dodok.

6 A me tei kan jaikidi a ladu kan kaloke o kame ir ala.

7 Nanmarki ap makara kidar, kadarala a jaunpei kan, kamela me lolap oko o ijikedar ar kanim

8 A ap indan a ladu kan: Ari, kamadip onoper, a me kileledier akan jota war on.

9 Komail ari kowei nan al akan, a karoj me komail diar, en kalua don kamadip o.

10 Ladu kan ap kola nani al akan, kapokon pena karoj, me irail diaradar, me juev o me mau kan kamadip ari tounlar.

11 A nanmarki lao pwarado, en kilan toun kamadip, ap diaradar aramaj amen, me jota a kappwat,

¹² A ap majani on i: Kompoke pai, iaduen om kak pedelon, pwe jota om kapwat? I ari japai mokid.

¹³ Nanmarki ap majani on papa kan: Jaliedi i pa o na akan, ale o kajapokela nan rotorot liki iei wajan maiei o teterok.

¹⁴ Pwe me toto paekeredo, a me malaulau piladar.

¹⁵ Parijar ap pokon pena, kaparok pena duen ar pan kajapuna i jan a majan;

¹⁶ Irail ap kadaralan i nairail tounpadak kan ianaki ladun Erodej kan, potoan on: Jaunpadak, je aja, ir me kotin melel, o kotin kawewe melel duen al en Kot o re jota kotin kupuroki meamen, pwe re jota kotin kajampwaleki janjal en aramaj.

¹⁷ Ari, re kotin majani on kit kupur ar. Me pun, en nopwei on nanmarki de jo?

¹⁸ A Iejuj lao kotin mani ar me juet, ap majani: Malaun komail, da me komail kajonejon kin ia?

¹⁹ Kajale don ia moni en nopwei! Irail ap potoan on i denar eu.

²⁰ A kotin majani on irail: Mom en ij o intin wet?

²¹ Irail potoan on i: En nanmarki, a i kotin majani on irail: Ari, komail ki on nanmarki, me nain nanmarki, o on Kot, me jpwilim en Kot.

²² Irail lao ronadar met, rap puriamuiki o muei jan i, o koin lar.

²³ Ran ota Jadujar akai ko don i, me kin inda, me dene me melar akan jolar pan maureda, ap kalelapok re a.

²⁴ Indada: Jaunpadak, Mojej majani, ma meamen melar o jota na jeri, ri a ol en id paudeki a paud, pwen kaipwi on ri a kadaudok a.

²⁵ Ari, pwin pirien eu mi re at, ol ijimen. Mejeni paudeki li amen, ap melar, a jota kadaudok a, ap kakaliki on ri a ol a paud;

²⁶ Pil dueta kariamen o kajili men kokola lao kaijimen.

²⁷ A ikmuri li o pil melar.

²⁸ Ari; ni en me melar akan ar pan iajada, a pan en ij a paud ren me ijimen, pwe irail karoj me paudekidar i?

²⁹ A Iejuj kotin japon majani on irail: Komail meid japon pwe komail jo weweki kijin likau kan de mana en Kot.

³⁰ Pwe me mauredar akan jolar pan papaud de kapapaud, pwe irail dueta tounlan en Kot akan, me mimi nanlan.

³¹ Komail jaik doropwe duen en melar akan ar pan maureda, me lolok on komail jan ren Kot, me kotin majani:

³² Nai Kot en Apraam o en Ijaak o en Iakop? A kaidin Kot en me melar akan, pwe en me maur akan.

³³ A pokon o lao ronadar met, irail ap puria-muiki a padak.

³⁴ A Parijar akan lao ronadar, me a kotin kadukiedier Jadujar akan, ap pokon pena.

³⁵ Amen irail, jaunkawewe men, kajonjon i potoan on:

³⁶ Jaunpadak, kujoned da me lapalap nan kapun o?

³⁷ A Iejuj kotin majani on i: Koe en pokeki on Kot om Kaun monion om unjok, o nen om unjok, o om lamelam unjok.

³⁸ lei met me moa en kujoned akan.

39 O me kariau me dueta: Koe en pok on men imp om dueta on pein koe.

40 Kujoned riau met me audepan kapun o jaukop akan.

41 Ni en Parijar akan ar momod pena, Iejuj ap kotin kainoma re 'rail.

42 Majani: Da me komail lamelame duen Krijtuj, nain ij i? Re potoan on: Japwilim en Dawid.

43 A kotin majani on irail: A iaduen da me Dawid kaadaneki i Kaun ren Nen ni a majani:

44 Kaun o kotin majani on ai Kaun, mondi on ni pali maun i, lao I pan wia kida om imwintiti utipan na om?

45 A iaduen, ma Dawid kaadaneki i Kaun, a pil pan kak na ol?

46 A jota amen, me kak jabenki i meakot, o jolar me idok meakot re a kokolata.

23

1 IEJUJ ap kotin kaparok on pokon o japwilim a tounpadak kan,

2 Majani; Jaunkawewe o Parijar akan kin mondi nan deun Mojej.

3 Ari, karoj me re indan komail, i me komail en wia o kapwaiada, a dor ale jaw ar wiawia kan; pwe irail kin indada, ap jota kapwaiada.

4 Re kin pira pena kapwa en wijik me toutou melel, ap kidan pon apar en aramaj, a irail jota men jairki jondin pa arail.

5 O re kin kapwaiada ar wiawia kan karoj, pwe aramaj en ududial. Pwe irail kin kadalape ar kijin likau en kataman o kalaudela ni kailan ar likau.

6 Irail kin nonki mondi ni tapin tepel ni kamadip o, o leppandam nan jinakoke kan.

7 O re kin mauki, aramaj en ranamau on irail nan deun net, o aramaj en wia kin ir Rapi, Rapi,

8 A komail der wonki, aramaj en wia kin komail Rapi, pwe me ta men omail Jaunpadak, a komail pirien pena.

9 O komail der kaadaneki meamen jam nan jappa, pwe amen Jam omail, me kotikot nanlan.

10 O komail der nonki, aramaj en wia kin komail jaumaj, pwe me ta men omail Jaumaj: Krijtuj.

11 A me lapalap re omail, en omail papa.

12 Pwe me pan kajapwilada pein i, pan japwilidi, a me pan Kujapwilidi pein i, pan kajapwilada.

13 Juedi on komail jaunkawewe o Parijar akan, malaun komail! Komail kin ritinidi wein nanlan mon aramaj akan, pwe komail jota pan pedelon, a me men pedelon, komail jota kin mueid on.

14 Juedi on komail jaunkawewe o Parijar akan, malaun komail! Komail me nopus jan im en li odi kan ap liliajox kapakap reirei. Omail kalokolok pan laud melel.

15 Juedi on komail jaunkawewe o Parijar akan, malaun komail! Komail kin pidipidaki jed o jap, pwen wiada projelit amen, a lao wialar, komail ap pan wia kin i toun pweleko amen, me jued jan komail.

16 Juedi on komail jaunkalua majkun, komail me kin inda: Meamen kin kaukila im en kaudok, dene jota katepa, a me kin kaukila kold en im en kaudok, i me pun.

17 Komail pweipwei o majkun, pwe da me kajampwal ren kold de im en kaudok o, me kin

kajarauala kold?

¹⁸ O meamen kin kaukila pei jaraui, dene jota katepa, a me kaukila mairon, me mi poa dene i me pun,

¹⁹ Komail pweipwei o majkun, pwe da me kajampwal ren mairon de pei jaraui, me kin kajarauala mairon?

²⁰ Ari, meamen kaukila pei jaraui, kin kaukila i o meakan, me mi poa.

²¹ O meamen kaukila im en kaudok, kin kaukila i ianaki i me kotikot lole.

²² O me kaukila nanlan, kin kaukila mol en Kot o me kin kaipokedi on poa.

²³ Juedi on komail jaunkawewe o Parijar akan, malaun komail! Komail kin maironki eijokkij eu en minje, o til, o kimel, ap jota injenoki kujoned en kapun kajampwal akan: Pun, o kadek, o pojond. Komail wiada mepukat, ap pil kapwaiada me tei kan!

²⁴ Jaunkalua majkun komail, me kin ijenoki kijin am enwel, ap katalala kamel!

²⁵ Juedi on komail jaunkawewe o Parijar akan, malaun komail! Pwe komail kin kamakelekel kajak o dal liki, a lol me dir en me re kuliada o me jueed.

²⁶ Parijar majkun koe, kamakelekele maj lol en kajak o dal akan, pwe pali liki en pil makelekeleda!

²⁷ Juedi on komail jaunkawewe o Parijar akan, malaun komail! Komail rajon joujou kan, me jementen, me kin janjal kajevel, a lole me dir en ti en me melar akan o jow en jaut karoj.

²⁸ I duen komail, me janjal pun mon aramaj, a lole komail me dir en malaun o japun.

²⁹ Juedi on komail jaunkawewe o Parijar akan, malaun komail! Pwe komail kin apapwali joujou en jaukop akan o kapwataki joujou en me pun kan.

³⁰ Ap inda: Ma kit mia ni muein jam atail akan, kit jota pan ian irail kamela jaukop akan.

³¹ Ari, pein komail kin kadede, me komail nain me kamelar jaukop akan.

³² A komail kaunjokala wiawia en jam omail akan!

³³ Komail jerpent o wan oter akan! Pala komail pan piti jan kadeik en nan pweleko?

³⁴ Kilan, i me I kadara don komail jaukop akai, o me lolekon kai, o jaunkawewe kai; a akai irail, me komail pan kamela, o kalopuela, o akai komail pan kaloke nan omail jinakoke kan, o komail pan paki irail jan nan eu kanim on nan eu.

³⁵ Pwen kapokon on komail nta makelekel karoj, me kapwilipwilidier nan jappa jan ntan Apel pun kokodo lei ntan Jakariaj, nain Parakiaj, me komail kamelar nan pun en im en kaudok o pei jaraui.

³⁶ Melel I indai on komail, mepukat pan pwai on di wet.

³⁷ O Ierujalem, Ierujalem, me kin kamela jaukop akan o kate me pakadara don uk kan; pan pak toto. me I pan kapokon pena noumail akan, duen litok kin kompwal pena na purok kan pan pa a, a komail kan.

³⁸ Kilan, im omail pan tanla.

³⁹ Pwe I indai on komail, komail jolar pan kilan ia jan ni anjau wet, lao komail pan inda: Meid iajanai, me kotido ni mar en Kaun o!

24

¹ IEJUJ ap kotila kotiwei jan nan im en kaudok o, japwilim a tounpadak kan ari poto don i, pwen kajanjale on i im en kaudok o.

² Iejuj ari kotin jaben majani on irail: Komail jo ududial mepukat karoj? Melel I indai on komail, jota eu takai pan mimi pon eu, me jota pan karonk pa jan.

³ Ni a kotin kaipokedi pon dol Oliwe, tounpadak kan kelep poto don i potoan on: Re kotin majan don kit anjau da, mo mepukat pan pwaida o da kilel pan ar pan kotin puredo, o imwin kaua?

⁴ Iejuj ari kotin jaben majani on irail: Kalaka, pwe jota amen en kotaue komail.

⁵ Pwe me toto pan kodo ni ad ai katiti: Nai me Krijtuj o kotaou me toto.

⁶ Komail pan ronada duen mauin o kajokajoi pan mauin; Komail kalake, der majak; pwe mepukat pan wiaui maj, a imwi jaikenta mia.

⁷ Pwe eu jap pan u on eu, o eu wei on eu; o anjaun lek, o kilitop, o rerer en jap akai pan wiaui.

⁸ Mepukat karoj tapin kalokolok.

⁹ Irail ap pan pan komail lan kamakam o kame komail la; o komail pan tantat pan kainok karoj pweki ad ai.

¹⁰ Me toto ap pan makarada, o amen pan panala amen, o re pan tataki nan pun arail.

¹¹ O jaukop likam toto pan pwarada o kotaue me toto.

¹² A limpok en me toto pan luula, aki japon, me pan pwaida kaulap.

¹³ A me pan dadaurata lei imwi, i pan dorela.

¹⁴ A ronamau en wei o pan kalok jili nan jappa karoj, pwen kaded on wei karoj, iei anjau, me imwi korendo.

¹⁵ A komail lao kilan jaut akan, o ola laud mi nan waja jaraui, duen me jaukop Daniel kopadar, meamen doropwe, i en weweki.

¹⁶ Me kin mi nan jap en Iudaa, ap tanala pon nana;

¹⁷ me mi pon im, ender ko on lole, pwen ale a kapwa jan;

¹⁸ O me mimi nan jap, ender puren ale a likau.

¹⁹ O me juedi on irail me lijean o me kin kadidi ni ran oko!

²⁰ Komail ari kapakap, pwe komail depa pitila ni anjaun kapau, o pil der ni ran en japat.

²¹ Pwe i anjaun kamakam kaualap, jota me dueta jan ni tapin kaua kokodo lei met, pil jota pan wiaui kokolata.

²² O ma ran oko jo kamalaulau la, jota uduk eu me pan dorela; a pweki me piladar akan ran oko pan kamalaulaula.

²³ O ma meamen pan indan komail: Kilan iet Krijtuj de monen, komail der kamelele.

²⁴ Pwe Krijtuj likam kai o jaukop likam kai pan pwarada, o kapwareda kilel o manaman akan, pwen pil kotaueda me piladar akan, ma re kak on.

²⁵ Kilan, nai me kop on komail er.

²⁶ Ari, ma re pan katiti on komail: Kilan, a kotikot nan jap tan o, der koieila; kilan, a kotikot waja rir o, derkamelele.

²⁷ Pwe duen liol a tapida jan ni maj en lan linanla lei kapin lan, iduen en Nain aramaj a pan pwarado.

28 Pwe waja man melar mia ia, i waja ikel pan pokon pena ia.

29 A murin kamakam o katipin pan madan rototala o maram pan jolar linan, o uju kan pan moredi jan nanlan, o katen pan nanlan pan mokidada.

30 Kadapakilene pan Nain aramaj ap pan pwarada nanlan, o kainok karoj en jappa ap pan mamaiei, o irail pan kilan Nain aramaj a kokido dapok en lan linan akan, me manaman o kaualap.

31 O a pan kadarala na tounlan kan peuk pojaune lapalap, re pan kapokon pena na me piladar akan jan pali paieu, jan ni maj en lan lei on kapi.

32 Jan ni tuka pik o komail padakki karajeraj en: Ra kan lao pileñ o ta pwarada, komail ajaki, me rak korendor.

33 Pil dueta komail, komail lao diar mepukat, en aja, me a korendor, a leler liman wanim.

34 Melel I indai on komail, di wet jota pan mela, lao mepukat karoj pan pwaida.

35 Lan o jappa pan poula, a ai padak jota pan poula.

36 A duen ran o auer jota amen, me aja, pil tounlan kan jaja, Jam ai ta me mani.

37 A duen ni muein Noa iduen en Nain aramaj a pan pwarado.

38 Pwe duen ni ran akan mon nolik lapalap re mana o nim, re papaud o kapapaud, lao lei ran en Noa a pedelon on nan warim o.

39 O re jota dedeki lao lel nolik pwaida o kamop ir ala karoj, iduen en Nain aramaj a pan pwarado.

40 I ran o riamen pan mi nan jap; amen pan

peuka jan o amen luadi.

⁴¹ Riamen pan irij nan im en plaua, amen pan peuka jan a amen luadi.

⁴² Komail ari majamajan, pwe komail jaja auer, me omail Kaun pan pwarado.

⁴³ A met komail en aja, ma jaumaj en im o ajaer auer en men lipirap pan kodo, a pan majamajan, a jota pan mueid on kawela im a.

⁴⁴ Komail ari pil majamajan, pwe Nain aramaj pan kodo ni auer, me komail jota lamelame.

⁴⁵ Ari, ij ladu lelapok o lolekon o, me a monjap kajapwilada pon im a, pwen nene on irail ni anjau me kon on.

⁴⁶ Ladu o meid pai, me a monjap pwara diarada i a wiawia due met!

⁴⁷ Melel I indai on komail, a pan kajapwilada i pon a dipijou karoj.

⁴⁸ A ma ladu jueud o pan lamelame nan monion i: Ai monjap pwappwand kodo;

⁴⁹ Ap kame a warok kan o nam o nim nan pun en me kamom jakau;

⁵⁰ Monjap en ladu o ap pan pwarado ni ran eu, me a jota lamelame o ni klok, me a jaja.

⁵¹ O a pan palan pajan i o katororalan i ren me malaun akan, iei wajan maiei o teterok.

25

¹ ANJAU o wein nanlan mE rajon li ek, me ale ar lamp akan, ap koieilan ol kamod.

² Me limen me lolekon a me limen me lolepon.

³ Me lolepon oko wa ar lamp akan ap jota ianaki kadirepa.

⁴ A me lolekon ko wa ar lamp akan ianaki kadi-repa.

⁵ A ni en ol kamod a pwapwand ir karoj men mair ap mairelar.

⁶ A lao nan lukepan pon a lok jili: Kilan, ol kamod kotido, komail koieilan i!

⁷ Li karoj ap pauridar kaonop adar ar lamp akan.

⁸ Me lolopon ap indan me lolekon kan: Komail ki don kit kijan omail le, pwe nait lamp akan pan kunla.

⁹ A me lolekon kan jaben indada: O iermen, pwe ede jola itar on kit o komail, komail kola ren jaunet netiada pein omail.

¹⁰ Ni arail kokolan net, ol kamod ap jamador. Irail me onoper ian i pedelon on nan kamadip o, wanim ap ritidier.

¹¹ Murin anjau kij li tei ko ap pwarado indada: Main, main, re kotin ritinadan kit!

¹² A ap jaben indada: Melel i indan komail, i jaja komail.

¹³ Komail ari majamajan, pwe komail jaja ran de auer.

¹⁴ Pwe a raj on aramaj amen, me pan momaitela nan wai. Ap kapokon pena na ladu kan o neke on irail a dipijou kan.

¹⁵ A ki on amen talent limau, a on amen riau, a on amen eu, duen me re itar on, a ap madan jiimalar.

¹⁶ Me aleer talent limau, ap koieila dodokki o diaradar pil talent limau.

¹⁷ A me aleer riau, pil dueta, a diarada pil riau.

¹⁸ A me aleer eu, ap koieilar jarepedier nani pwel, okilar moni en monjap o.

19 A kadekadeo a warailar monjap en ladu pukat ap puredo o kainene irail adar.

20 Me aleer talent limau ap patodo wado pil talent limau indada: Main komui kotiki on ia er talent limau, kom kotin majani, iet pil talent limau, me netia kidar.

21 A monjap ap indan i: Meid mau, me koe wiadar, ladu lelapok o melel amen koe. Koe apapwali mau me tikitik o, i ap pan kajapwiladan uk pon dipijou toto, ko on nan peren en om monjap!

22 A me aleer talent riau ap pil potodo indada: Main komui kotiki don ia er talent riau, kom kotin majani, iet pil talent riau, me i netia kidar.

23 A monjap ap indan i: Meid mau, me koe wiadar, ladu lelapok o melel amen koe. Koe apapwali mau me tikitik o, i ap pan kajapwiladan uk pon dipijou toto ko on nan peren en om monjap!

24 A me aleer talent eu ap pil potodo indada: Main, i ajaer komui, me komui ol padik amen, me kin dolun jan waja, me kaidin komui padukedier ia, o nak pena, waja me kaidin komui kamorok ia;

25 Nai ari majak, o koieila o okilar japwilim omui talent nani pwel, majani, iet japwilim omui.

26 A monjap ap jaben indan i: Ladu jueg o ponkake men koe, ma koe ajaer, me i kin dolun waja, me kaidin nai padukedier, o nak pena waja, me kaidin nai kamorokier.

27 Menda koe jota ki on jaun kawilian moni nai moni, a nai lao puredo, i ap pan ale me udan ai ianaki moni me a naitikadar.

28 Komail ari ki jan re a a talent, ap ki on, me a talent ejok.

29 Pwe me a mia, ekij pan ko on, pwen aneki me

laud; a me jota a mia, nan a pan katia jan me mi re a.

³⁰ A ladu me jota katepa, komail kajela nan rotorot liki,iei wajan maiei o teterok.

³¹ A Nain aramaj lao kodo ni a linan, o tounlan jaraui kan ian i, a pan mondi pon mol en a linan;

³² O toun jappa karoj pan kapokon pena mo a. A ap pan katoror irail pajan dueta jilepa o kin katorore jip ol ren li akan.

³³ A pan kila na jip li akan ni pali maun, o na jip ol akan ni pali main.

³⁴ Nanmarki ap pan majani on toun pali maun: Ukodo, komail kompoke pan Jam ai, jojoki wei o, me onop on komail er jan ni tapin kaua!

³⁵ Pwe nai men manadar, a komail ap kamana ia; nai men nim piladar. a komail ap kanim pil ia; nai men kairu men, a komail ap kajamo ia.

³⁶ Kilijo, a komail ap kalikauwi ia dar, nai jomaudar, a komail ap pwara don ia; nai jalidier, a komail ap pwara don ia.

³⁷ Me pun kan ap pan jaben i potoan on: Main, iad me je potoan ir men konot, ap potoan don ir konot, de men konot pil, ap id konote don ir?

³⁸ Iad kit potoan ir men kairu, ap kajamo ir? De kilijo, ap kalikauwi ir adar?

³⁹ Iad kit potoan ir lomum, de jalidi, ap poto don ir?

⁴⁰ Nanmarki ap pan jaben majani on irail: Melel i indai on komail, meakot komail wiai on amen, ri ai ol tikitik pukat, i me komail wiai on ia er.

⁴¹ A ap pil pan indan irail toun pali main: Komail me riala, kowei jan ia, ko on nan kijiniae joutuk, me onoper on tewil o nal kan.

⁴² Pwe nai men manadar, a komail jota kamana ia, o men nim piladar, a komail jota kanim pil ia,

⁴³ Nai men kairu men, a komail jota kajamo ia, kilijo, a komail jota kalikauwi ia dar, o jomau, o jalidi, a komail jota pwara don ia.

⁴⁴ Irail ap pil pan potoan on: Main, iad me je potoan ir men konot, de men konot pil, de men kairu men, de kilijo, de lomum, de jalidi, ap jota papa on ir?

⁴⁵ A ap pan jaben irail majani: Melel i indai on komail, meakot komail jota wiai on amen tikitik pukat, i me komail jota wiai on ia.

⁴⁶ Mepukat ap pan kolan kalokolok joutuk, a me pun kan pan maur joutuk.

26

¹ KADEKADEO Iejuj lao kaimwijokela padak pukat karoj, ap kotin majani on japwilim a tounpadak kan:

² Komail aja, pon ria pon paja pan wiaui o Nain aramaj pan panala, en kalopula.

³ Jamero lapalap akan o jaumaj akan en tounjap o ap pokon pena nan im en jamero lapalap, me maraneki Kaipaj.

⁴ O kapukapun pena duen ar pan widinadi Iejuj en kamatala.

⁵ A irail inda: Iermen ni ran en kamadip, pwe aramaj edo moromoronada.

⁶ Iejuj lao kotikot Petanim nan im en Jimon tuketuk,

⁷ Li amen ap poto don i, wa kijin potel alapajta audaud en mem kei kajampwalia ap kieledier on pon kadokenmai, ni a kotin konot.

⁸ A tounpadak kan lao kilaner, ap juede kidar indada: Menda kei wet olar mal?

⁹ Pwe a pan netila, kareda pwai laud ap nek on jamama kan.

¹⁰ Iejuj lao mani met, ap kotin majani on irail: Da me komail kainjenjuedeki li o? Pwe me inau, me a wiai on ia er.

¹¹ Pwe me jamama kan kin mi re omail anjau karoj, a nai jota anjau karoj.

¹² Pwe ni a wudok kidi pil wet pon war ai, a kaonopadar ai jaredi.

¹³ Melel I indai on komail, waja karoj, me ronamau wet pan kalok ia, panada jappa pon, me a wiaer et, pil pan kaloki, pwen katamanpa.

¹⁴ Amen ekriamen, me adaneki Iudaj Ijkariot, ap koieila ren jamero lapalap akan,

¹⁵ Indada: Da me komail pan ki don ia, i pan pana don komail i? Irail ari inauki on i jip en moni jileijok.

¹⁶ A jan ni anjau o a jojon duen a pan manai on en panala i.

¹⁷ Ni ran kaieu en prot jomut tounpadak kan poto don Iejuj j patoan on: Ia waja re kotin kupura, jen kaonopadan ir kamadip en paja?

¹⁸ A kotin majani: Kola nan kanim ren ol amen indai on i: Jaunpadak o majani: Ai anjau kendor, I pan wiada kamadip en paja re om, o ai tounpadak kan pan ian ia.

¹⁹ Tounpadak kan ap wiadar duen majan en Iejuj, kaonopadar paja.

²⁰ A lao jautik penaer, a kaipokedi ni tepel, a ekriamen akan ian i.

²¹ Ni arail konokonot, a kotin majani: Melel I indai on komail, amen komail pan pan ia la.

²² Irail ap injenjued o amen amen potoan on i indada: Main nai i?

²³ A kotin japon majani: Me ian ia kaduedi nan dal o, i me pan pan ia la.

²⁴ Pwe Nain aramaj pan kokola duen a intindier. A juedi on aramaj o, me Nain aramaj panala re a, me mau on aramaj o, ma a iota ipwidier.

²⁵ A ludaj, me panala i ap japon potoan on indada: Rapi, nai i? A kotin majani on i: Koe me indada.

²⁶ Ni arail wiadar konot. Iejuj kotin limadar prot laolaoki, o pilitiki pajan, kotiki on toupadak kan majani: Ale tunole, war ai metet.

²⁷ A pil kotikida dal o laolaoki kotiki on irail majani: Komail karoj nim jan;

²⁸ Pwe nt? ai metet, udan inau kap, me pan kapwlipwilidi on me toto, men lapwada dip.

²⁹ A I indai on komail, me I jolar pan nim jan wan wain jan anjau wet lao lei ni ran o, me I pan pil nim nan wein Jam ai ianaki komail!

³⁰ Irail lao melkakaki melkaka en kapin, rap kotila pon dol Oliwe.

³¹ Iejuj ap kotin majani on irail: Komail karoj pan makar kin ia ponpon wet, pwe a intindier: I pan kame jilepa o, a pwin jip o pan more pajan.

³² A murin ai maureda, I pan ti on mo 'mail kola Kalilaa.

³³ A Petruj japon potoan on i: Ma karoj pan makar kin ir a nai iota pan makar.

³⁴ Iejuj kotin majani on i: Melel I indai on uk, ponpon wet mon malek a kakorot, koe pan ka-

mam kin ia pan jilepak.

³⁵ Petruj fotoan on i: Ma i ian ir matala, i jota pan man kamam kin ir; iduen en tounpadak kan karoj ar indinda.

³⁶ Iejuj ap kotilan waja o me adaneki Ketjemane, a irail ian i, ap kotin majani on tounpadak kan: Komail mondi met, lao I pan kola kapakap monen.

³⁷ O a kotin ukadar Petruj o nain Jepedauj ol riamen, ap kotin tapiadar kupur olar o patau kaualap.

³⁸ Iejuj ap kotin majani on irail: Nen i ap injen-juedelar kaualap on mela. Komail pan mimieta met, ian ia majamajan.

³⁹ O a kotila ekij waja, ap kotin pupekidi jilan i laolaoki majani: Jam ai, ma a kak, kom kotiki jan ia dal wet; ari jo, kaidin nai, komui ta en wiawia.

⁴⁰ I ari kotin pure don tounpadak kan, diar ir adar mamair, ap kotin majani on Petruj: Komail jo kak ian ia majamajan auer ta ieu?

⁴¹ Majamajan o kapakap, pwe komail de ko on nan jonejon. Nen me peik, a uduk me luet.

⁴² A pil kotila kariapak laolaoki majani: Jam ai, omui kupur eta, me dal wet jota kak kowei jan ia, ari I pan tunole.

⁴³ A lao kotin puredo diar ir adar pil mamair, pwe maj arail me toutou.

⁴⁴ A a kotin muei jan irail, pil kotilar laolaoki kajilepak ni majan Ota.

⁴⁵ Ap kotin pure don tounpadak kan majani on irail: Komail ari mamair o kamol. Kilan, auer leler, me Nain aramaj pan panalan pa en me dipan akan.

46 Paurida, kitail en kola, kilan, a jamador, me pan pan ia la.

47 Ni a kotin mamajandar, kilan, Iudaj, amen ir ekriamen oko, pwarador, pokon lapalap ian i, me wa kodlaj o jokon jan ren jamero lapalap akan o jaumaj akan en toun jap o.

48 Men panala i ki on ir kilel eu indada: Me I pan metik, iei I komail pan koledi.

49 I ap madan don Iejui indada: Pon mau Rapi ap metik i.

50 A Iejuj kotin majani on i: Kompoke pai, menda koe pwarador? Irail ap por on Iejuj, jaikidi i.

51 A kilan, amen irail, me ian Iejuj, kapawei pa a, ujadar na kodlaj, pale jan jalon en ladu en jamero lapalap o.?

52 lejuj ap kotin majani on i: Kapure ion om kodlaj nan deu a! Pwe karoj, me ale kodlaj, pan kamekila kodlaj.

53 De koe lamelame, me I jota kak poeki ren Jam ai en kadara don ia tounlan toto jan lekion eijkriau jama;

54 A iaduen kijin likau kak pwaida? A udan a pan wiaui due met.

55 Ni auer ota lejuj kotin majani on pokon o: Da, nai lolap amen, me komail ko don aeki kodlaj o jokon akan? Ni ran akan karoj I mier re omail, kauwewe nan im en kaudok, a komail jota kol ia dier.

56 A mepukat karoj wiauier, pwe kijin likau en jaukop akan en pwaida. Tounpadak kan karoj m ap muei jan i tandaui.

57 A me jaikidier lejuj, ap kauan i ren jamero

lapalap kaipaj, waja jaunkawewe o jaumaj akan pokon pena ia.

⁵⁸ A Petruj idauendo i doowei jan lel tanpaj en jamero lapalap o pedelon on mondi ren papa kan, pwen kilan imwin mepukat.

⁵⁹ A jamero lapalap akan, o jaumaj akan, o pwin en kapun o roporop kadede likam on I Iejuj, pwen kamatala;

⁶⁰ Ari jota me irail diar. Jounkadede likam me toto, me pwarado, ari jo, jota me irail diar. Ikmuri jaunkadede riamen pwarado,

⁶¹ Indada: Lap en me inda: I kak on kawela im en kaudok en Kot ap id kauada ni pon jili pon.

⁶² Jamero lapalap ap kajinenda majani on i: Kom jota jabenki meakot, me mepwukat kin kadede on komui?

⁶³ A lejuj kotin nenenlata. Jamero lapalap ap majani on i: I kakau kin komui la ren Kot ieiaj, komui en indan kit, ma komui Krijtuj Japwilim en Kot.

⁶⁴ lejuj ap kotin majani on i: Komui me inda. A I pil men kaire kin komail, jan ni anjau wet, komail pan kilan Nain aramaj a pan kaipokedi ni pali maun en manaman o kokido dapok en lan akan.

⁶⁵ Jamero lapalap ap ter pajan, a likau kan indada: A lalaue. Menda pil akai jaunkadede? Kilan, komail apton ronadar a lalaue,

⁶⁶ Da me komail lamelame? Irail jaben fotoan on: A mau on kamela.

⁶⁷ Irail ap kondipi on jilan i o pakir i, o akai pikir i ni jilan i,

⁶⁸ Indada: Krijtuj, kokop on kit, ij me pikir uk?

⁶⁹ Petruj momod liki panakepir; lidu men ap ko don i indada: Koe me pil ian lejuj en Kalilaa.

⁷⁰ A i me kamamaki mo 'rail karoj indada: I poneponeki me koe inda.

⁷¹ A ni a pedoi wei jan nan wanim, amen lidu ap kilan i indan irail, me mi waja o: Lap men et me pil ian lejuj en Najaret.

⁷² A pil kamamki ap kaula: I jaja aramaj en.

⁷³ Mur ekij irail me u impa pil kaido indan Petruj: Melel koe amen irail, pwe nil om kadiarok kin uk ada.

⁷⁴ I ap lalaue o kaula indada: I jaja aramaj en. Malek ap kakorot.

⁷⁵ Petruj ap tamanda majan en Iejuj, me kotin majani on i Mon malek a kakorot, koe pan kamam kin ia pan jilepak. A ap koieila janejan laud.

27

¹ A LAO ran pajaner, jamero lapalap akan o jaumaj akan en toun jap o kapukapunada duen Iejuj pwen kamatala

² Irail lao jaliedi i, ap wawei, ki on ren kopina Pontiuj Pilatuj.

³ A Iudaj, me panala i lao kilaner me a pakadeikadar, en kamatala, ap kalukila o purekido moni jilejok ren jamero lapalap akan o jaumaj akan.

⁴ Indada: Nai me wiadar dip, ni ai panalar nta makelekel. A irail inda: Menda re at? Koe en pein wia.

⁵ I ari kajedi moni ko nan im en kaudok, ap koieilar lujihamalar.

6 A jamero lapalap akan ale moni ko indada; A jota pun kitail en ki on nan deun mairon, pwe pwain pan nta.

7 Irail ari kapukapun, ap netiadar jap en jaun wia dal, waja me men liki pan jeredi ia,

8 I me waja o adaneki jap en nta kokodo lei ran wet.

9 I dokan a pwaidar, me lokidor ren jaukop Ieremia, me majani: Irail ari aleer moni jileijok i pwaine pan i, me re netiada ren men Ijrael.

10 O pwaine kida jap en jaun wia dal, duen me Kaun o kotin majani on ia.

11 Iejuj ari kotikot mon kopina; kopina ap kainoma re a majani: Nanmarki en Juj akan komui? A Iejuj kotin majani on i: Komui me majani.

12 Jamero lapalap akan o jaumaj akan lao kraune kin i, a jota kotin jaben.

13 Pilatuj ap majani on i: Komui jota ron duen ar karakarauni komui kaualap?

14 I ari jota kotin majani on i meakot. Kopina ap poneponeki kaualap.

15 Ari, ni kamadip o kopina kin lapwa on irail amen me jalidi, meamen, me re mauki,

16 A i anjau o ol amen, ad a Parapaj, me jalidi re 'rail.

17 Irail lao pokon penaer, Pilatuj ap majani on irail: Ij me komail mauki, i en lapwa dan komail, Parapaj de Iejuj, me maraneki Krijtuj?

18 Pwe a ajaer, ar peirin, me re pan kilar i.

19 A lao kaipokedi pon deun kadeik, a paud ilokilan i indada: Komui der wia meakot on ol pun men et, pwe i auramandar duen i, me i lokelokeki laud ran wet.

20 A jamero lapalap akan o jaumaj akan jairen kila pokon o, ar poekipoeki Parapaj o kamatala Iejuj.

21 A kopina japon majani on irail: Ij re 'ra, me komail mauki, i en lapwadan komail? Irail potoan on: Parapaj.

22 Pilatuj ap majani on irail: Da me i en wiaki Iejuj, me maraneki Krijtuj? Irail karoj potoan on: A en kalopuela!

23 A kopina majani: Pwe sued da, me a wiadar? A re kalaudela ar weriwer: A pan kalopuela!

24 Pilatuj lao kilan, me a jota kak wiada meakot, pwe moromoron pan wiaui, ap ale pil, omiom mo 'rail majani: Nai makelekel jan ntan ol pun men et, komail pan wia.

25 Aramaj karoj ap wiaki eu japon indada: Nta en kapokon on kit o nait jeri kan!

26 A ap lapwa don irail Parapaj, a Iejuj me a woki ap mueid on irail, en kalopuela i.

27 Nain kopina jaunpei kan ap ale Iejuj kalualon on nan im en kadeik o, ap kapokon pena jaunpei karoj;

28 Irail ap ki jan i japwilim a likau kan, ap id kalikauwie kida i likau waitata;

29 Ap pada al en tek eu, ap kida pon kadokenmai, o ki on iokon apot ni lim a maun, o kelepukidi mo a o kapikapidi i indada: Ion Nanmarki en Juj akan!

30 Irail kondipe on i, o re ale jokon o, o pokieki kadokenmai.

31 Irail lao kapiti I, ap kijan likau waitata, ap kapure on I udan japwili a likau o kaluawei, pwen kalopuela.

32 Ni arail lao kotikot kokola, rap diarada aramaj en Kirene men, en wadala japwelim a lopu.

33 Irail lao lel on waja o, me ad a Kolkata iet wewe: Waja en pondal en mona.

34 Irail ki on I pinika, me doleki edi. A lao kotin jon kij, a jota urak

35 Irail lao kalopuelar i, ap nek pajan japwilim a likau kadoropwe kidar.

36 Irail ari mondi on waja o majamajan i.

37 O ponanin kadokenmai re pajuredier intin o, me a pukoki: let Nanmarki en Juj akan.

38 Lolap riamen ian i lopuelar, amen mi ni pali maun, a amen ni pali main.

39 Me dadaulul akan lalaue i, duedualok.

40 Katiti: Koe me kin kawela im en kaudok ap id kauada pon jili pon, en pein dore uk ala; ma Japwilim en Kot koe, en keredi jan nin lopu en!

41 A jamero lapalap, o jaunkawewe, o jaumaj akan pil dueta kapikapiti i indada:

42 A dorelar akai, ap jota kak dorela pein i; ma i Nanmarki en Ijrael, i en keredi jan ni lopu en, a kitail pan kamelele i.

43 A liki Kot, i en kotin dorela, ma a kotin kupura i, pwe a indada: Nai Japwilim en Kot.

44 Lolap oko, me ian i lopuelar, pil lalaue i.

45 Jan ni auer kawonu lel auer kaduau rotorot kipadi jap o.

46 Ni auer kaduau Iejuj ap kotin nil laud majani: Eli, eli lama ajaptani! let wewe: Ai Kot, ai Kot, da me komui likitmalia kin ia la?

47 Akai me u waja o, ronadar me, ap indada: A eker Eliaj.

48 A amen irail pitipit tan ale lim eu, kaduedi on nan pinika kauon ni alek apot, kidan i en urak,

49 A akai me inda: Iermen, kitail en kilan maj, ma Eliaj pan pwarado dorela i.

50 Iejuj pil kotin nil laud, ap kadarala nen e.

51 A kilan, perepa likau en im en kaudok o ap dei pajan, jan pali poa lei pa, o jap rereda, o paip akai ronkilar,

52 O joujou kai jara pajan, o war en me jaraui kan toto, me mamair, ap iajadar.

53 O murin ar iajadar, irail koda jan nan joujou kan, kolan kanim jaraui, pwara don me toto.

54 Jenturion o me ian i jinjila Iejui, kilaner jap a rereda, o meakan, me wiauier, rap majakadar kaualap, katiti: Melel i, me Japwilim en Kot!

55 O li toto mi kailewei, kilekilan me wiaui, iei irail, me idauendo Iejuj jan Kalilaa papa i.

56 Maria men Makdala, o Maria in en Iakopuj i Iojej, o in en nain Jepedauj akan mi nan pun arail.

57 A lao jautik penaer, ol kapwapwa men pwarado, men Arimatia, me ad a Iojep, me pil tounpadak en Iejuj amen.

58 I ari poto don Pilatuj poeki kalep en Iejuj. Pilatuj ap majani, a en panalan i.

59 Iojep ari ale kalep o, kidimiki pena likau makelekel o kajelet;

60 Ap nekidedi nan pein a joujou kap, me a weiradar nan paip; i ap kadapure on takai kalaimun eu nan au en joujou o, up kotila jan,

61 A Maria men Makdala, o Maria teio momod jal on joujou o.

62 A mandan ran o, ran en kaonop, jamero lapalap o Parijar akan pokon pena ren Pilatuj.

63 Indada: Main, kit tamandar, me ol jued men et katisiki ni a memaur: I pan maureda murin ranjilu.

64 Komui ari majani, me ren jinjila joujou o lel ran kajilu, pwe a tounpadak kan de kodo pirapela, ap indan aramaj: A kotin iajadar jan ren me melar akan, pwe pakotau wet pan jued jan men maj,

65 Pilatuj majani on irail: let jilepa ko, komail kowei jinjila joujou o duen komail kak on.

66 Irail ari koieila, kileledier takai o, o kajilaki joujou o jaunpei kai.

28

1 RAN en japat lao daulier, ni manjan en at en wik, Maria men Makdala, o Maria teio ap kodon ududial joujou o.

2 A kilan, jap rereda kaualap, pwe tounlan en Kaun amen, pwaradido jan nanlan o katapur jan takai o, ap kaipokedi on poa,

3 Mom a dueta liol o a likau puetepueteta jno.

4 Jilepa ko ap majapwekadar, o re likamata mela.

5 A tounlan o kotin jaben majani on li oko: Komail der majak pwe i aja, me koma rapaki Iejuj, me lopuelar.

6 A joer met, pwe a iajadar, duen a kotin majanier. Kodo udial waja, me Kaun nekinekidi maj o,

7 O tanwei kaireki jpwilim a tounpadak kan, me a kotin iasadjar jan ren me melar akan. A kilan a pan kotin tion mo 'mail kotilan Kalilaa. I waja komail pan diarada i. Kilan, i kop on komail er.

⁸ Irail ari madan jan ni joujou o majak o peren kaualap, o tanwei kaireki on japwilim a tounpadak kan.

⁹ A ni ara kola, kaireki japwilim a tounpadak kan, kilan, Iejuj ao tu on ira majani: Ran mau! Ira ap kai on poridi ni aluwilu a o poni i.

¹⁰ Iejuj ap kotin majani on ira: Der majak, kowei kaireki ri ai ol akan, pwe re en koieilan Kaliliia. I waja re pan diar ia.

¹¹ Ni ara kokola, kilan jilepa kai lui kon kanim o kaireki jamero lupuliip akan karoj me wiauier.

¹² rail ari pokon pena ianaki jaumaj akan o kapukapun, ap ki on jaunpei moni toto.

¹³ Indai on irail: Komail pan inda: A tounpadak kan pwarador pon pirapela i ni at mamair.

¹⁴ A ma kopina pan ronadaduen mepukat, kit ap pan jauaja komail re a.

¹⁵ Irail ari aleer moni kan o wiadar duen me re katiti on irail. A kajoi pot et lolok jili ren Juj akan kokodo lei ran wet.

¹⁶ A tounpadak ekamen kowei on Kalilaa, pon nana eu, me Iejuj kotin kakalik on irail er.

¹⁷ Irail lao diaradar i, re poni on i, a akai me peikajal.

¹⁸ Iejuj ap kotido majani on irail: Manaman en nanlan o jappa karoj muei on ia er.

¹⁹ Komail ari kola o padaki on toun jappa karoj o paptaij ir ala ni mar en Jam o Na o Nen jaraui.

²⁰ Padaki on irail, me ren dadaurata meakan, me I kakalik on komail er. O kilan, I pan dau-daulole komail jili kokolata, lao lel jappa imwi-jokela.

Kadede Kap Pjam Akan
The New Testament and Psalms in the Pohnpeian
language of the Federated States of Micronesia (old
translation, using old alphabet)

Public Domain

Language: Pohnpeian

2023-07-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 31 Aug 2023

1941731f-581e-5815-a2a4-a976cf53af02